

Jó Pajtás

69. évf., 2015. III. 26., 11. szám

Úri Friderika rajza

*A kocka, mely meghódította a világot
Madarat tolláról, embert beszédéről*

Hajrá a művészeti vetélkedő előtt

Az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete XIV. alkalommal szervezi meg a vajdasági szintű, a Magyar Nemzeti Tanács által kiemelt jelentőségű és a Szerbiai Oktatási Minisztérium által elismert ÁMV-t, azaz a Vajdasági **Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjét**. A februárban meghirdetett rendezvényre egészen tegnapig lehetett jelentkezni, de van még idő a felkészülésre, hiszen a rendezvényt április 18-án, szombaton tartják Szabadkán.

Ez lesz a tizennegyedik találkozó. A legtöbb kategória helyszíne az idén is a Majsai Úti Általános Iskolában (Majsai út 87.) lesz, a színjátszó csoportok pedig a szabadkai Kosztolányi Dezső Színházban (Harambašić utca 4.) lépnek fel. Az általános iskolások a következő kategóriákban vetélkednek:

fogalmazás (3-4., 5-6., 7-8. osztály),
versírás (7-8. osztály),
képzőművészet (1-2., 3-4., 5-6., 7-8. osztály),
színhátság (alsósok, felsősök, a magyar nyelvet környezetnyelvként beszélő csapatok, magyar anyanyelvű, de idegen nyelven játszó csapatok),
szólóénekes (1-2., 3-4., 5-6., 7-8. osztály);
műfaj: gyermekdal, szórakoztató dal stb.);
versmondás (1-2., 3-4., 5-6., 7-8. osztály),
versmondás a magyar nyelvet környezetnyelvként beszélők részére (1-2., 3-4., 5-6., 7-8. osztály),
próza- és prózamonddás (3-4., 5-6., 7-8. osztály);
műfaj: bármilyen, csak népmese nem lehet,
szép beszéd (7-8. osztály),
általános műveltségi teszt (7. osztály).
A közös kirándulás az idén sem marad el. A részletekért látogassatok el a tanar.org.rs honlapra!

Fehér Ferenc

Magyarozó vers

Nem a mesét – hangulatát,
nem a zsályát – bódulatát,
nem a búbost, nem a banyát,
csúcán csak a mesék havát.
Nem a sárkányt, csak azt magát,
felhősúroló csodálatát.
Nem a bűvös ráolvasást –
szavakban a kénes varázst,
nem a nádast, nem a betyárt,
csak a szót, „hol madár se járt”.
Nem a duhajt – indulatát,
nem a csizmát – csak a nyomát,
nem a csárdát – gerendafát,
ütögető ősök dacát.
Nem a vásár szennyét, porát,
népét csak, a vásárfiát,
nem a gémet, csak a tájat,
küszöbét csak, s nem a házat,
nem a mázolt árnyas szobát,
csak azt, ami benne fog át,
nem a teknőt, nem a kovászt,
dagasztáskor csak a fohászt,
nem a cipót – csak az anyát,
kenyérrel mozdatat,
nem a pattogató rostát –
cseresznyevirágú bolyhát,
nem a kocsi – saroglyát,
nem a kovát – tűz szikráját,
nem a pipa rézkupakját,
csak a vén ujj bölcs nyugalmát.
Nem a kendes öreget,
csak a síríg-szeretetet,
nem a lapos temetőket –
hantjukon az őszidőket,
gyalogútnak nem a porát,
csak az előttem járt nyomát.

Táltos voltam

Illusztráljuk munkáitokat

Mindössze néhány soros fogalmazás kellett ahhoz, hogy gyönyörű rajzok készüljenek az újvidéki Bogdan Šuput Formatervezői Középiskolában. Egyik, Ūri Friderika munkáját a címloldalon láthatjátok, a másikat, Monyov Glória munkáját itt, a szöveg mellett. Kiváló munka mindkettő. Egyetértetek?

Következzék a fogalmazás:

Táltos voltam

Én ló vagyok. A leggyorsabb a Földön. Még löversenyre is mehetnék. Szárnyam is, szarvam is van. Varázsolok ételt, italt. Ha kell, egy palotát is. Csodaló a nevem. Minden este felrepülök a Holdig. Szeretek száguldozni. Mikor megvirrad, lemegyek a szüleimhez, és elalszom az anyukám mellett.

Tóth Réka, 3. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

A címloldali rajz Ūri Friderika (2. osztály), a belső munka pedig Monyov Glória (4. osztály) nevéhez fűződik. Mindketten Erős-Bunyik Lili tanítványai az újvidéki Bogdan Šuput Formatervezői Középiskolában.

Olvass bennünket a jövő héten is!

Máris a húsvét előtti hangulat kerített bennünket hatalmába, egyházi berkekben és művelődési eseményeken hallani a készülődésről. Ezenkívül alig egy hét múlva már bolondozunk, arról nem szólva, hogy a tavasz szünideje is „vérszesen” közeleg. Mindez reménnyel tölti el mindazokat, akik belefáradtak a napi kötelezettségekbe. Hiszem, hogy lapunk olvasgatása segít ellazulni, de ugyanakkor felkészülni is a hamarosan bekövetkező eseményekre. Többek között a tanulmányi versenyekre is, minthogy a kellemesebb napok beköszöntével a kötelezettségeitek nemigen ritkultak meg, sőt inkább szaporodtak.

Felhívnam a figyelmeztetést a 6. oldalon szereplő kerékpáros nyereményjátékunk záró fejezetére, a diáksikerekre, melyekről az 5., 7., 23., 34. oldalon számolunk be, vagy a 22. oldalra, melyet ezúttal a jövő hétre eső április 1-jei bolondozásnak szenteltük.

Találkozunk a jövő héten is!))

N-a

FONTOS TUDNI: Következő heti, húsvéti és egyúttal tavaszi szünidei számunk dupla terjedelemben jelenik meg a szokásos időpontban, és két hétre szól. Ára: 100 dinár.

A méhek élete
Köteles Éva, 4. osztály,
EmArt Műhely, Szabadka

Azt a szakmát kell választani, amit szeretünk

Hogyan vélekednek a pálya- és iskolaválasztásról az óbecsei műszaki középiskola tanulói?

Mint minden szakközépiskolának, az óbecsei Műszaki Iskolának is az az előnye, hogy ha a diák elvégzi a tanulmányait, keresheti is az állását. Aki viszont tovább szeretne tanulni, annak tudnia kell, hogy ez az iskola felkészít az egyetemre is. Most lakatos, autómechanikus és számítógépes elektrotechnikai szak működik.

Az iskola egyik számítógéppel felszerelt szaktantermébe invitálnak, oda, ahol az számítógépes elektrotechnikusok tanulnak, s az informatikaórák zajlanak. **Sifis Endre** tanár úr és a diákok várnak rám: **Pintér Zsolt** és **Szerda Erik** autómechanikusok, valamint **Éter Tamás**, **Gazdag Ákos**, **Zséli Zoltán**, **Karácsonyi Szabaszián**, a jövőbeli számítógépes elektrotechnikusok.

Nagyon fontos, hogy mindenki azt a szakmát válassza, amit szeret. Zsolt is először informatikára iratkozott be, s mikor látta, hogy neki ott nincs keresnivalója, átiratkozott.

– Nem tetszett az informatika szakon – emlékezik vissza Zsolt –, így kerültem az autómechanikára. Most azt csinálom, amit szeretek. Minden tantárgyat magyarul tanulhatok. Már kiskoromban megtetszett az autószerelő munka, ugyanis a szomszédom azzal foglalkozott, sok időt töltöttem nála. Ajánlom is a pályát választó nyolcadikosoknak, hogy mindenki azt a szakmát, hivatást válassza, amit szeret. Tetszik, amit tanulok, a szaktantárgyak: a szakmatechnológia által megtanuljuk az autó működését, a felépítését. Mivel ez engem érdekel, órán odafigyelek, s otthon már nem is kell sokat tanulnom, tehát számomra nem nehéz ez az iskola. Mivel harmadikos, végzős tanuló vagyok, ebben az évben hetente kétszer megyek gyakorlatra Máriás Zoltán elektromérnök autójavító műhelybe. Sokat megtanulok tőle. Amit nem tudok, azt elmagyarázza. Diagnosztikával a számítógépet ellenőrzik le, hogy mi a hiba a gépkocsinál. Ebben az iskolában is lehetőségünk van versenyre menni, én most készülök a KMV-re. A jövőmet azonban Németországban képzelem el.

Erik is végzős, ő az óbecsei Korneling autójavító műhelybe jár gyakorlatra.

– Ebben a műhelyben a gépkocsik műszaki ellenőrzését végezzük – halljuk Eriktől. – Ellenőrizzük, hogy jól működik-e az autó, amelyet műszaki vizsgára hoznak. Ha nem jó, megjavítjuk. Szükség lesz ránk, ugyanis sok az olyan autó is, amely nem elektronikával működik. Szerintem is jó ez az iskola, jók a tanárok, jól elmagyarázzák a tananyagot, csak órán oda kell figyelni, sokat meg lehet a tanár előadását hallgatva tanulni, mivel engem is érdekel. Terveim a jövőre? Németországban már megvan a munkahelyem.

Tamás is végzős. Hogy ő miért jött erre a szakra, most elmeséli:

– A kíváncsiság hajtott ide – mondja Tamás. – Kiskorom óta van számítógépem. Ez az iskola

A leendő szakmunkások a tanárjukkal

olyan képzést nyújt, amilyent szerettem volna megszerezni. Annak nem nehéz, aki szereti. Tanulni természetesen kell. Én továbbtanulok majd, mégpedig a szabadkai műszaki szakfőiskolán. Ha befejezem, lehetőséget ad arra, hogy a mesterszakot befejezzem. Rendszergazda leszek, ami azt jelenti, hogy a rendszerben lévő számítógépeket fogom összekötni az ott dolgozó számítógépeivel. Azt hiszem, itt, Óbecsén szükség lesz rám.

Zoltán Törökbecséről utazik, harmadikos. Tehát még van egy éve, hogy eldöntse, továbbtanul-e, vagy dolgozni megy.

– A testvérem is ide járt, s sok jót hallottam erről az iskoláról. Számítógépes elektrotechnikus leszek, tehát mindent megtanulunk a számítógépről. Mi is járunk gyakorlatra, ide, az iskolai műhelybe, az osztályfőnökünk, Kovács Zsolt tanár úr oktat minket. Van még egy évem, hogy eldöntsem, beiratkozok-e az egyetemre. Törökbecsén van lehetőségem elhelyezkedni az Elektrovojudinában.

Ákos is harmadikos. Kitűnő tanuló. Ő már döntött:

– Programozó leszek – jelenti ki –, mégpedig banki programokat készítek. Azt hiszem, itt, Óbecsén szükség lesz rám, s maradok, nem megyek külföldre.

Szebaszián is elég korán eldöntötte, hogy mivel szeretne foglalkozni.

– Kiskorom óta van számítógémem, s nyolcadik után tudtam, hogy a számítógéppel fogok foglalkozni. Fejlődni szerettem volna, s ebben az iskolában sikerült. Még egy évem van, hogy eldöntsem, melyik főiskolán folytassam a tanulmányaimat. Szegedre szeretnék menni.

A tanár úr távközlési mérnök, s nagyon is helyesli, hogy valaki ebbe az iskolába iratkozik be:

– A számítógépes elektrotechnikai szak szerintem megfelelő, mert nem biztos, hogy a fiatalok továbbtanulhatnak, ezzel a végzettséggel viszont el tudnak helyezkedni. Ha pedig egyetemre, főiskolára jelentkeznék, nagyon jó felkészítést kapnak – mondta Sifis Endre.

Koncz Erzsébet

Az iskola impozáns épülete

ARubik-kocka a világ egyik legismertebb logikai játéka, mely sokkal több egyszerű időtöltésnél. Eredeti neve bűvös kocka volt, a szabadalmi leírásban térbeli logikai játékként nevezte meg az alkotója. A játék célja, hogy egy előzetesen összekevert kockából forgatással visszaállítsuk az eredeti, rendezett színösszeállítást, vagyis minden oldalon azonos színű lapocskák legyenek.

Óbecsén, a Petőfi Sándor iskolában a hatodikos **Bedleg Márton** és barátja az ötödikes **Fenyvesi Zénó** olyan szeretettel mesélnek a kockáról, hogy én is kedvet kaptam hozzá, hogy megtanuljam a kirakását. No, még nem tartok ott, először is az elméleti tudásomat kell gyarapítani.

Rubik Ernő 1975. január 30-án adta be igénylését a kocka szabadalmaztatására, amit 1977. december 31-én kapott meg. Ezt követően hamarosan megjelentek az első bűvös kockák, 1980-ban már Rubik-kockának nevezték el, és csak Magyarországon hozzávetőleg egymillió darabot adtak el belőle. Nagyon rövid idő alatt elterjedt és vált népszerűvé az egész világon, 1982. június 5-én volt az első, 2003 óta pedig két évente megrendezésre kerül a Rubik-kocka-világbajnokság. A Rubik-kockát ma a legnagyobb magyar találmányok között tartják számon.

New Yorkban 2014. április 24-én a Rubik-kocka 40 éves születésnapja alkalmából kiállítás nyílt a *Beyond Rubik's Cube* (Túl a Rubik-kockán) címmel. A nagyszabású interaktív kiállítás kilenc hónapon keresztül volt látogatható, majd pedig 7 éven át világkörüli úton lesz.

Marci nagyon ügyesen bánik a Rubik-kockával, pillanatok alatt szétszedi, s olyan gyorsan össze is tudja rakni. Hogyan tanulta meg?

– A szekrényben találtam egy régi kockát, még a dédátámé volt. Mivel a szüleim látták, hogy mennyire érdekel, vettek egy újat. Sokat olvastam a 41 évvel ezelőtt készült kockáról, hogy Rubik Ernő találta föl, és először papírból készítette, majd fából, végül műanyagból. Az egész világon mindenki ismeri. Az enyém

Túl a Rubik-kockán

Egy logikai játék, amely meghódította a világot, többek között az óbecsei Bedleg Mártont és Fenyvesi Zénót

Márton és Zénó is ügyesen bánik a kockával

3x3x3-as. Az interneten találtam utasítást, és úgy tanultam meg kirakni. Nagyon sok időt töltök vele, sokat gyakorlok, hogy minél hamarabb ki tudjam rakni. A kirakási rekordom 55 másodperc, míg a világrekord 5. Van példaképem is: Török Ágoston 12 másodperc alatt kirakja.

Marci elárulta, hogyan kell kirakni a kockát. Az első lépés: kirakjuk a fehér keresztet. Második: kirakjuk a fehér oldal élkockáit. Harmadik:

kirakjuk a második sorokat. Negyedik: kirakjuk a sárga keresztet. Ötödik lépés: kirakjuk a sárga oldalt. Hatodik lépés: behelyettesítjük a középső élkockákat. Utolsó lépés: kirakjuk a kockát. Sok gyakorlással rövid idő alatt ki lehet rakni.

Zénó szerint a kocka nagyon jó, nem rontja a szemet, mint a számítógép. A számítógéppel ellentétben ez nagyon hasznos.

– Mi tavaly szereztük be Magyarországon. Mivel 40 éves évfordulója volt a Rubik-kockának, olyat hoztak forgalomba, melyen Rubik Ernő aláírása is rajta van. Nekünk van Rubik-kégyónk is, ami ugyancsak érdekes, mert ki lehet rakni különféle állatokat: madarat, lovat, kobrát, bármit. Nagyon kedvelem a Rubik-kockát, ha van szabadidőm, mindig azzal foglalkozom. Jobban szeretem, mint a számítógépet. Megtanultam, hogyan kell kirakni. Sokat kell gondolkodni, de arra ösztönöz, hogy minél hamarabb kirakjam – fejezi be beszélgetésünket Zénó.

Koncz Erzsébet

A tavalyi jubileumra készült kocka Rubik Ernő aláírásával

Laptopok és vetítő a pecesori iskolának

ABudapesten működő Vajdasági Baráti Egyesület decemberben jótékonyági Mikulás-estet tartott, melynek teljes bevételét és az egyesület ezen felüli adományát – összesen közel 1,2 millió forintot – az Óbecse községhez tartozó Pecesor óvodájának és iskolájának a felújítására és felszerelésére ajánlották fel a szervezők. Tudni kell, hogy a vidékeinkről elszármazottak baráti egyesülete eddig három jótékonyági estet tartott Budapesten, és az összegyűlt adományokat mindahányszor vajdasági intézmény megsegítésére fordították. Az egyesület néhány tagja a napokban ellátogatott az óbecsei Samu Mihály Általános Iskola pecesori kihelyezett tagozatába, de nem jöttek üres kézzel: az egyesület által felajánlott laptop mellett a De Profundis Alapítvány jóvoltából még egy laptopot és egy vetítőt is hoztak az összevont tagozatokon tanuló alsós diákoknak. **Simon Vilmos**, az egyesület elnöke elmondta: amellett, hogy az adományoknak köszönhetően javulni fognak az oktatási körülmények, akciójukkal a vajdasági közvélemény figyelmét is szeretnék felhívni erre az elszigetelt parányi falura.

Mausz Olívia igazgatónő az egyesület tagjainak nemcsak az anyagi támogatásért és a bordásfalért, a tornaszőnyegért, a fehér

tablákért mondott köszönetet, hanem azért is, hogy a falu kisdíjakjai a meghívásukra decemberben eljuthattak Budapestre, ami egy életre szóló felejthetetlen élményt jelentett a számukra. A megmaradt pénzből az iskolaszünet alatt meszelést és padlócsereit is terveznek.

F. R.

Pecesori bemutatkozás Budapesten

Két keréken az ókortól napjainkig

Játssz velünk!

Márciusban a biztonságos és élvezetes közlekedés, a kerékpársport kérdéseit jártuk körbe. Összesen négy alkalommal egy-egy kérdést is feltejtünk, a mai a negyedik. Játékunkat a topoljai Capriolo kerékpárszerelő és -forgalmazó cég tette lehetővé. Nem is akárhogyan! Tizenkét szerencsés olvasónkat ajándékoz meg, az ajándékok a következők: 4 kerékpársisak, valamint 4-4 hátsó és első lámpa.

Kínai források szerint már mintegy kétezer évvel ezelőtt használtak olyan közlekedési eszközt, amely nagyban hasonlított a kerékpár ósének tartott „futógéphez”. A görög Hérodotosz is említést tesz munkáiban olyan kétkerekű alkalmatosságról, amelyeket arab postafutárok használtak. A középkor zsenijét, Leonardo da Vincit is foglalkoztatta a gondolat, hogy olyan mechanikai szerkezetet alkosson, amelyet emberi erő hajt. Az „igazi” kerékpár feltalálója azonban a német származású **Karl Drais** volt, aki előbb négykerekű kocsit készített, majd csökkentette a kerekek számát, előbb háromra, majd kettőre.

Ez nem más, mint egy velocipéd

A kerékpározás „születésnapjának” **1817. július 12-ét** tekintjük: Drais ekkor tette meg kétkerekű gépével kerek egy óra alatt a Mannheim és Schwetzingen közötti, tizenhat kilométeres távolságot. Drais járgányát persze tökéletesíteni kellett: ez Pierre Michnaux francia műszerész nevéhez fűződik, aki acélcsőből készített vázat, megnövelte az első kerék

átmérőjét, és a fékberendezést is megalkotta. Az 1876-os párizsi világiállításán a jóval könnyebb bicikli olyan sikert aratott, hogy elkeződött a nagyüzemi gyártása Franciaország mellett Angliában is. Sorra alakultak a kerékpárüzemek, s technikai újítást jelentett, hogy immár acélküllőket és csapágyakat is alkalmazni kezdték a gyártásnál. Gumi 1870 táján került először kerékpárra, a felfújható, gumitömlős megoldás pedig egy ír állatorvos, John Boyd Dunlop fejéből pattant ki 1879-ben.

A kerékpársport a szerkezet tökéletesedése nyomán alakult ki. A Nemzetközi Kerékpár Szövetség 1893-ban alakult meg, majd hét évvel később vette fel ma is használt elnevezését (Union Cycliste Internationale, UCI). A keréksportnak országúti, pálya, BMX és mountain bike szakágát különböztetjük meg.

Bámulatos, hogy egy jó kerékpár tömege mindössze heted-nyolcad része a pilótája testtömegének, mégis ez a szerkezet akár meg is tudja tiszszerezni az ember teljesítő képességét, ha a távolságok leküzdése a cél, hegyre föl, hegyről le és sík terepen egyaránt

Az első pályaversenyt 1867-ben, a franciaországi Saint-Cloud-ban, az első országúti viadalt 1869-ben, Párizs és Rouen között rendezték. Az első körversenyt, a Tour de France-t 1903-ban írták ki. A pályakerékpáros világbajnokságok premierjének dátuma 1893, helyszíne Chicago volt, míg az első országúti világbajnokságnak 1921-ben Koppenhága adott otthont. A nők 1958 óta vesznek részt a világbajnokságokon. A sportág az első, 1896-os újkori játékok óta valamennyi olimpia műsorában helyet kapott.

A kerékpársportok fiatal ága a **BMX** (B: bicycle, M: motor, X: a kettő ötvözése), amely a motocross alapjaira épül, ám 20, illetve újabban 24 colos (hüvelykes) kereket alkalmazó, az 1960-as években kialakult sport. Két fő ága a cross és freestyle. A BMX kis kerekű, egysebes, trükkökre, akrobatikára kifejlesztett kerékpár. A '80-as években a gördeszkához hasonlóan a fiatalok divathulláma épült rá. 1982 óta világbajnokságokat is rendeznek.

A **Mountain Bike** az egyik legelterjedtebb biciklifajta, amely ma már szintén a versenysport egyik válfaja: masszív felépítése és a vas-tag, általában 26 colos kerekek alkalmassá teszik a terepen történő használatra, de hosszú távú országúti közlekedésre nem ideális. A szakág terepversenyzői 50–60 kilométert tesznek meg nehéz, változatos hegyi pályán, míg a gyorsaságiak általában egy hozzávetőleg 3000 méteres hegyről száguldanak lefelé a kijelölt terepen, miközben sebességük elérheti a 100 km/órát is. A Mountain Bike 1996-ban bemutatkozhatott az olimpiai műsorban.

Magyarországon a Budapesti Kerékpár Egyesület 1882-es megalakulása adta meg az első nagyobb lökést a sportágnak. Az első versenyt 1883-ban rendezték a budapesti ügetőpályán, s csakhamar megkezdődött a pályán kívüli, vagyis az országúti versengés is. Tizenhárom évvel később átadták a korszerű futófelületű, 500 méter hosszú, 3000 néző befogadására alkalmas kerékpárstadiont, a Millenárist is. (Utanpotlassport.hu)

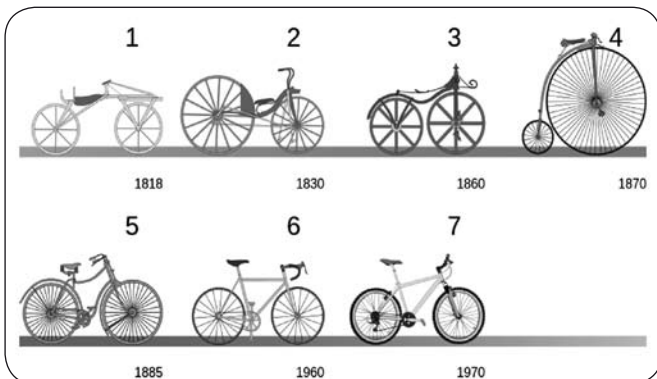
Íme utolsó, negyedik nyereménykérdésünk: a kerékpársport hány szakágát különböztetjük meg? A helyes választ a három korábbi válasszal együtt egyszerre kell beküldeni címünkre: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad vagy a jopajtasszerk@magyarszo.com e-mail címre.

A beküldési határidő április 10.

Felhívjuk figyelmeteket, hogy csak az vehet részt a játékunkban, aki a helyes válaszok mellett nevét, lakcímét, iskoláját és osztályát, települését és egy telefonszámot is feltüntet.

Vajdasági klubok

Számos településen alakult, és kisebb-nagyobb eredményességgel, folyamatossgal működik kerékpáros egyesület. Általuk versenyszerűen is lehet biciklizni: Apatinban, Óbecsén, Budiszaván, Nagyikindán, Pancsován, Zomborban, Szabadkán, Versecen, egykoron Temerinben, Újvidéken pedig több klubot is jegyeznek.

A kerékpár evolúciója

A kerékpározás igazi tömegsport

Negyvennyolcra emlékeztek a hunyadiak

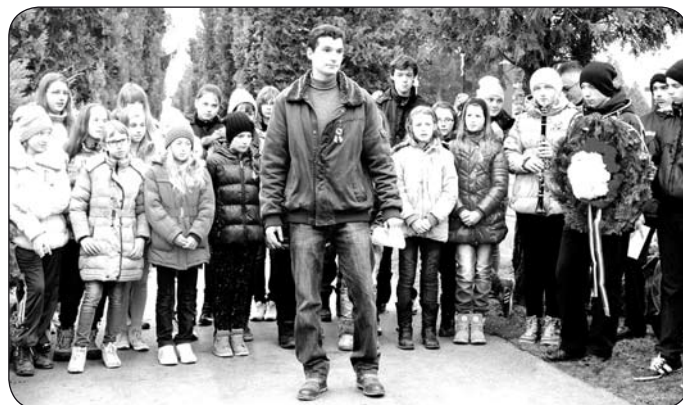
„Talpra magyar, hí a haza!” – mondta Petőfi Sándor 1848. március 15-én, és zengték a diákok a csantavéri Hunyadi János iskola magyaróráin. Pénteken, március 13-án iskolánk 7. és 8. osztályos tanulói és tanárai összegyűltek a Nagytemetőben, hogy megemlékezzenek a márciusi ifjakról. Valamennyien kokárdát tűztek a mellükre.

Már a megjelentek létszámából is látszik, hogy Csantavéren él a magyar nemzeti szellem. Iskolánk mindig arra törekedett, hogy tudatosítsa diákjainkban a nemzeti hovatartozást és érzületet. A megemlékezésen **Görög Flórián** történelemtanár tartott ünnepi beszédet a márciusi ifjakról, nagy tetteikről és az esemény fontosságáról. A tanulók hazafias versek szavalásával, a kórus különféle nemzeti érzületű dalokkal tisztelgett a hősök előtt. A megemlékezés végén a diákok megkoszorúzták az emlékművet. Az egybegyűltek Kiss Ferenc honvédorvos sírjánál is fejet hajtottak, s elhelyezték a nemzeti lobogó színeiben pompázó virágkoszorút. Ezáltal is felsorakoztak azok mellé, akik vallják: emlékezni kell azokra, akik felejtethetlenné tették történelmünket.

K. T.

Az 1848-49-es szabadságharcban elesettek emlékműve Csantavéren

Görög Flórián történelemtanár ünnepi beszéde a márciusi ifjakról

Kecsenovics Kitti és Capár Ákos szavalt, majd koszorúzott

LELKIZZÜNK!

Tinédzser l'amour

*K*amaszkorban, amikor a romantikus szerelem vadonatúj élményként jelenik meg, nehéz pontosan tudni, mit is tartogat az új érzés. Számtalan zűrzavaros érzés kavargó ilyenkor bennünk. Míg egyesek gyorsan és gyakran képesek beleszeretni valakibe, majd „kiszerezni” az illetőből, addig mások csak testi vonzalmat éreznek aktuális nagy Ő-jük iránt.

Ha egyszerűen szeretnénk megmagyarázni ezt az érzést, kétféle szerelmet különböztethetünk meg. A szenvedélyszerelem a szexuális vonzalmon alapuló erőteljes érzelmi állapotot jelenti. A társzerelem a kötődésigényen, a ragaszkodáson alapul, melynek jellemzői a bizalom és törődés. Robert Sternberg pszichológus vizsgálatai során rámutatott arra, hogy az emberek különbözőképpen élik meg a szerelmet. Háromszögelmélete szerint a szenvedély- és a társzerelem megkülönböztetésén túl a szerelemnek finomabb osztályozásai is léteznek. A tudós elméletének köszönhetően a szerelmet három fő összetevőre bonthatjuk: intimitás, szenvedély és elkötelezettség. Az intimitás az érzelmi összetevő, amely a közelséget és az érzelmek kölcsönösségét jelenti. A szenvedély a testi vonzalmat ragadja meg. Az elkötelezettség a személy szándékát tükrözi, hogy teljes személyiségével megmaradjon a párkapcsolatban. A szenvedély szerelemet erős szenvedély és alacsony elkötelezettség, míg a társzerelemet magas intimitás és erős elkötelezettség, de alacsony szenvedély jellemez.

Ha egy kapcsolatban mindhárom összetevő magas szinten érvényesül, tehát a pár magas szintű vonzalmat és intimitást él meg, illetve erőteljesen kötődnek egymáshoz, és magas fokon elkötelezettek a kapcsolat fenntartása iránt, ezt nevezi Sternberg tökéletes szerelemnek. A fellobbanó szerelem esetében csak a szenvedély tartja össze a feleket, míg az elköteleződés szintje alacsony. A romantikus szerelmben az intimitás, a közelség és szenvedély érzése megvalósul, azonban az elköteleződés alacsony. Sternberg szerint a szerelem összetevői különböző szakaszokon mennek keresztül. Egy hosszú távú kapcsolat esetében a szenvedély foka egy idő után csökken, ugyanakkor az intimitás foka növekszik. A szintek tehát folyamatos mozgásban vannak.

A szerelmmel kapcsolatos kérdéseket korántsem egyszerű megválaszolni, sokszor még saját magunknak is nehéz megmagyarázni, mit is érzünk pontosan, amikor szerelmesek vagyunk. A barátok, sztárok, művészek, tudósok, filozófusok nincsenek egyforma állásponton, ami a szerelem érzését illeti. Összességében véve talán annyi lenne az üzenet, hogy éld át ezt a meghatározhatatlan, felfoghatatlan, korántsem egyszerű emberi kapcsolódást, örömmel, őszinteséggel, felelősséggel, türelemmel és nyitottsággal!

Kis Laura

A modern technológia, kezdve a rádió és televízió megjelenésétől a korszerű számítógépekig és szociális hálózatokig, a számos előny mellett bizonyos hátrányokat is hozott. Az emberek (a fiatalok különösen) egyre inkább visszavonulnak képzelte világukba, és gyakran inkább otthon maradnak. Egyre kevesebb időt töltenek a szabadban és közösségi helyeken.

Az ókori Róma idején ez egészen másképp nézett ki. A mindennapi élet a nyilvános helyeken folyt, az utcákon, tereken, fürdőkhöz, amfiteátrumokban. Ezeket a helyeket nemcsak a szórakozás kedvéért látogatták, hanem a fontos ügyek, a politika és más témák megbeszéléseért is. Az egyik kedvenc gyülekezési hely az ókori Rómában a Forum Romanum, a város legfontosabb köztere volt. Itt tartottak beszédeket, választásokat rendeztek, és a kereskedelem központjának is számított.

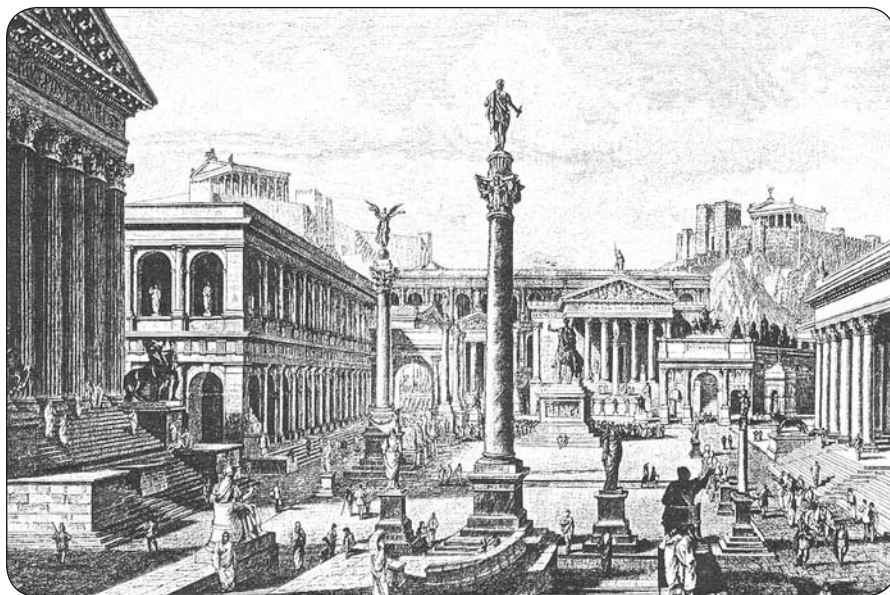

Constantinus diadalíve Rómában

A rómaiak világhódító nagyhatalmi törekvéseik mellett fejlett építészetükről is híresek. A mai napig is láthatók több ezer éves épületeik, utaik, vízvezetékeik maradványai. Kétségteljesen valamikor impozáns látványt nyújthattak. Az i. e. 753-ban alapított város egyik legfőbb ismertetőjele a Colosseum, az Aquaduct és mások mellett a Forum Romanum, más néven Forum Magnum. Maga a város a Tiberius folyó partján, hét dombon épült. A valamikori mocsaras vidéken alapított Róma főtere is ilyen talajra lett építve, amelyet az i. e. VII. században kiszárítottak. A térség korábban temetőként szolgált. A Forum nagyon

A Forum Romanum

Ahova a rómaiak jártak társalogni

kedvező helyre került, a Capitolium, az Aventinus és a Palatinus dombjai közé, így hamarosan Róma polgárai itt kezdtek el összegyűlni társalgásokra. Ráismerve a tér lehetőségeire, hamarosan számos épület, lakóházak, üzletek és templomok épültek köré, a főutat, a Via Sacrat pedig kikövezték. Ez az út szelte át a teret, és rajta keresztül vonultak be Rómába diadalmenetükben a győztes hadvezérek a Marsmezőtől a Capitoliumig. Ilyen alkalmakkor Róma lakossága összegyűlt, és ujjongva üdvözölte hőseit. A vezérek babérkoszorút hordtak a fejükön, tógába öltözve, kocsikon felvonulva mutatták be hőstetteiket, s a menetben még a hadifoglyaikat is vezették maguk után. A triumphator (győztes hadvezér) mögött a kocsin rendszeresen ott állt a rabszolgája, akinek az volt a feladata, hogy a diadalittas főnökét időnként lecsillapítsa ezeket a szavakat súgva fülébe: „Gondolj arra, hogy ember vagy!” A menet előbb a rómaiak főistenének, Jupiternek a templománál vezetett el, ahol áldozatot

mutattak be és imádkoztak, majd a Circus Maximusban szórakoztató műsor következett a nép számára.

A téren i. e. 184-ben felépült a Basilica Porcia fedett oszlopcsarnok, amely rossz idő esetén védelmet is nyújtott. Később más hasonló jellegű építményekkel bővült a Forum, a Basilica Sempronia, a Basilica Aemilia és a Caesar által felépíttetett Basilica Iulia.

Az építkezés tovább folytatódott. Az i. e. II. és I. században Sulla felépíttette a Tabulariumot, Róma levéltárát. Állítólag még a királyság korszakából (i. e. 753–509.) származik a Curia Hostilis, Caesar meggyilkolásának helyszíne. Caesar a pontifex maximus palotában lakott, a Regiában, mellette helyezkedett el a Vestaszűzek szentélye.

Augustus császár idejében is folytatódott az építkezés. Elkészült Mars hadisten temploma, római hadvezérek szobrainak sokasága és a Forum Augustum is. Traianus uralma alatt, az i. sz. II. század elején készült el a Forum Traiani, amely minden római számára épült. Ebben az időszakban a Forum Romanum teljes szépségében pompázott, és amellet rendezettebbé is vált. Róma nem lett volna Róma diadalíve nélkül, amelyek a híres császárok nagy hódító hadjáratainak dicsőségére épültek.

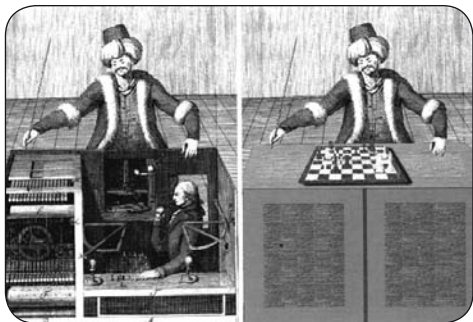
Mint minden birodalomnak, Rómának is megvolt a saját felemelkedése, virágzása és bukása. A IV. században kezdődő nagy népvándorlás 476-ban a birodalom nyugati részének összeomlásához vezetett. A barbár népek feldúlták a városokat (kegyetlen pusztítást végeztek az Észak-Afrikából visszatért vandálok 455-ben), lerombolták a szobrokat, templomokat, így Róma valamikori gyönyörűségének ma csak egy szikrányi fénye maradt meg. A Forum Romanum a történelem egyik legfontosabb helyszíne, turisták milliói látogatják maradványait a mai napig, egyes részeit újjáépítették, és akár végig is sétálhatunk az ókori Róma utcáin.

Diadalmenet Rómában

Gyarmati Balázs történész

Évfordulók nyomán

1804. március 26. – Bécsben elhunyt **Kempelen Farkas** tudós, feltaláló, a sakkzógép megépítője. Kempelen a XVIII. század egyik legjelentősebb magyar tudósa és feltalálója. Nyolc nyelven írt, beszélt, németre fordította Mária Terézia törvénykönyvét. Megépítette a beszédutánozó gépet, és ő tervezte a Budai Várszínház épületét.

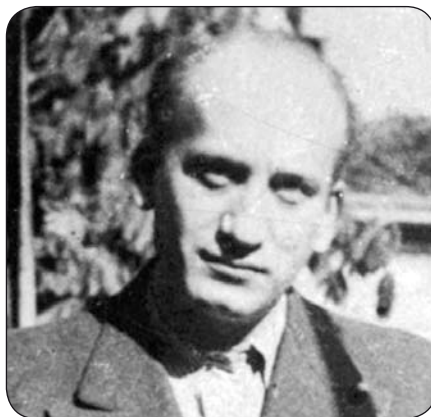

1948. március 26. – Megszületett **Steven Tyler** amerikai zenész, dalszerző, az Aerosmith énekes. Nemcsak színpadi előadása, hanem külseje miatt nagy hasonlóságot mutat Mick Jaggerrel. A '70-es évek végén és a '80-as évek elején nagy nyilvánosságot kapott súlyos alkohol- és drogproblémája, de 1986-tól sikeresen kigyógyult betegségéből, egészen 2009-ig, mikor is a fájdalomcsillapítók használata miatt újra visszaesett. Élete során több mint 20 millió dollárt költött drogokra. Energetikus színpadi teljesítmény jellemzi, valamint védjegyének számítanak színes fellépő ruhái, és a mikrofonállványra csavart sálai. A Rolling Stone magazin a 100 legjobb énekes listáján a 99. helyre sorolta. A Hit Parader pedig minden idők 100 legjobb metálenekesének listáján a 3. helyre sorolta.

1962. március 27. – **Színházi világnap.** A Nemzetközi Színházi Intézet bécsi közgyűlése 1961-ben elhatározta, hogy megemlékeznek a Párizsban működő Nemzetek Színházának 1957-es évadnyitójáról. Az első színházi világnapot 1962-ben tartották. 1957. március 27-én volt a Párizsban működő Nemzetek Színházának évadnyitója. 1961-ben a Nemzetközi Színházi Intézet bécsi közgyűlése által elfogadott határozat alapján ezen a napon van a SZÍNHÁZI VILÁGNAP. A Nemzetközi Színházi Intézet 1975. évi

kongresszusa úgy határozott, hogy 1978-tól a világ valamennyi országában üzenettel köszöntse ezt a napot. Magyarországon is 1978. óta ünnepeljük „Thália papjait”. A színházi világnap célja, hogy felhívja a figyelmet a színházművészet – és tágabb értelemben a kultúra – fontosságára, tisztelegjen a színészek, a színházi dolgozók előtt, kérje a közönség szeretetét és támogatását.

1905. március 29. – Megszületett **Rejtő Jenő** író, Fülöp Jimmy, Vanek úr megalkotója. Reich Jenő néven, zsidó családban született a későbbi Rejtő Jenő, avagy P. Howard, alias Gibson Lavery. Főleg színdarabírással foglalkozott, amikor 21 évesen, pár fillérrel a zsebében, kalandra éhesen nekivágott Európának, majd rövid időre a francia idegenlégióba is beállt. 1930-ban visszatért Pestre, és írni kezdett. Írt színdarabokat, cikkeket, útközben összeszedett élményeiből pedig számos regény született, igazi, jó értelemben vett ponyvák, teli a rá jellemző humorral és öngúnnyal. Volt saját stílusa, volt rengeteg ötlete, így volt lelkes olvasóközönsége is. Sikereinek és életének a háború és a fasizmus vetett véget. Az Egyedül vagyunk című lapban 1942 októberében megjelent róla egy cikk, amely sérelmezte, hogy zsidó létére még mindig Pesten van, és még mindig ír. Szanatóriumból munkaszolgálatra vitték, egyébként is gyenge, beteges szervezete nagyon rosszul viselte a megpróbáltatásokat, ennek ellenére kicsi hátizsákját a –40 fokban hosszú gyalogúton is cipelte, hogy dolgozni tudjon. Teste azonban nem bírta, az egyik legolvasottabb magyar író 38 évesen Ukrajna hőmezein halt meg 1943. január 1-jén.

1889. március 31. – Elkészült az **Eiffel-torony**. Párizs jelképe, az Eiffel-torony Gustave Eiffel-ről (1832–1923), az építőről kapta nevét, akinek mellszobra ma is látható az északi pilér tövében. Az építmény a francia forradalom centenáriuma rendezett világkiállításra készült. 700 terv közül fogadta el a zsűri 1886. június 12-én Eiffel mérnök művét, az építkezés 1887. január 26-án kezdődött, majd tiszteletre méltó gyorsasággal, 2 év, 2 hónap és 2 nap alatt fel is épült az torony. Az akkori szokásokkal ellentétben különös figyelmet fordítottak a biztonságra, egyetlen munkás sem halt meg

az építkezés során. Megépültekor a világ legmagasabb építménye volt, és az is maradt 1929-ig, a New York-i Chrysler Building elkészültéig. Jelenleg a később felszerelt TV-antennákkal együtt 326 méter és 75 centiméter magas. 15 000 különböző fémdarabját 2,5 millió kézzel formázott csavar tartja össze, melyek közül egyetlen egyet sem kellett újraformálni, annyira pontos munkát végeztek. 7,5 millió akkori frankba került, a torony minden egyes kilója 1 frankba.

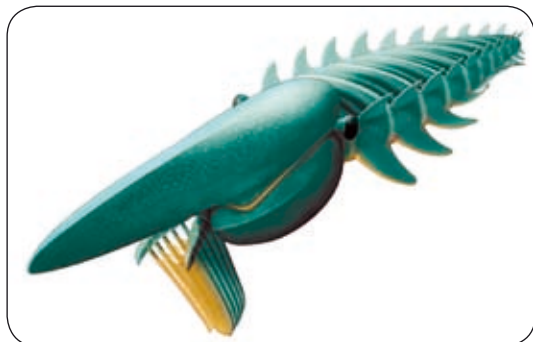
1952. április 1. – Kolozsvárott megszületett **Tökés László** református lelkész. Az 1989-es romániai forradalom hőse, 1990-tól 2009-ig a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke, 2007-től európai parlamenti (EP) képviselő, 2010-től az EP egyik alelnöke.

Világszerte akkor vált ismertté, amikor 1989-ben személye körül Temesváron kirobbant a forradalom, mely végül a romániai kommunista diktatúra végéhez vezetett. Azóta a temesvári református templom falán két tábla található, amelyeken két módon írva egyazon dátum szerepel: „1989 XII 15” és „15 XII 1989”. E két tábla együtt négy nyelven adja hírül a világnak a hely s a nap történelmi jelentését. A négy szövegből a magyar nyelvű a következő: „Innen indult a diktatúrát megdöntő forradalom.” Tökés László lelkész és a temesvári ökumenikus gyülekezet fejében és szívében kezdődött e forradalom.

Négyszáznyolcvanmillió éves tengeri őslény

Két méter hosszú, 480 millió éves tengeri őslény felfedezése segíthet a tudósoknak abban, hogy pontosabban megértsék az ízeltlábúak törzsébe tartozó állatok – a rákok, homárok, skorpiók és más rovarok – evolúcióját, végtagjainak kifejlődését – írja az MTI. Az óriás ízeltlábú páratlanul jól megőrződött kőületeire Marokkó délkeleti részén találtak rá a szakemberek.

A földtörténeti ókorban – vagyis 542–251 millió éve – ez volt a Föld legnagyobb állata, legalább kétszer nagyobb volt minden más élőlényénél. Az Aegirocassis benmoulae nevű lény 2,1 méter hosszú volt. Ő volt az utolsó tagja az Anomalocarididae-családnak, amelyek a kambrium kori tengerek első csúcsragadozói voltak az állati élet kifejlődésének hajnalán. A faj valamennyi tagja aktív ragadozó volt, a fejükből kinövő nyúlványokkal kapták el áldozataikat.

Igy néz ki az őslény photoshopos megmunkálás után

Akcióban a levélvágó hangya

Magyar turisták a közép-amerikai kontinensen, Costa Ricában járva kapták lencsevégre ezt a csapat levélvágó hangyát. Percek alatt felaprítottak egy egész levelet, majd teljes egészében elhordták, a testüknél sokszor nagyobb darabokat cipelve. Ezután a levélmorzsálékot nagy halomba gyűjtötték, amely extrém esetekben akár 20 méter magas is lehet. Nem ám raktározás és közvetlen élelemgyűjtés céljából teszik ezt, ők ugyanis gombatenyésztő hangyák. A levelekből táplálkozó gombákat beoltják, metszik, ürülékkel trágyázzák, és csak a karalábé alakú fejüket fogyasztják. A

Csak második lett a tatai csodaplátán az európai év fája versenyben

A 2015-ös év európai fája versenyben csak második lett a magyarországi tatai nagy platán. Egy focipálya közepén álló észtszországi tölgy hatezerrel több szavazatot kapott. Az észtek fája 59,8 ezer szavazatot kapott, a csodaszép tatai platán pedig 53,5 ezret. Magyarán szaporábban kellett volna szavazni.

Az idén már tizennégy ország vett részt a versenyben, melyhez újonnan csatlakozott Anglia, Belgium, Észtszország és Spanyolország is. (MTI)

A győztes észtszországi tölgy

királynőt a törpe dolgozók tartják tisztán, a lányai etetik, a dadák pedig gondoskodnak a lárvákról. Felvételeinken csak a levélbetakarítás, „látható”, de már ez is elképesztő. Hiába, nem csak mi, emberek élünk bonyolult társadalmakban.

Egyik vágja, másik cipeli

Ritka ibériai hiúz tűnt fel Madrid közelében

Ritka ibériai hiúz tűnt fel Madrid térségében, a veszélyeztetett macskaféle példányai több mint 40 éve nem fordultak elő a spanyol főváros közelében. A hím hiúzt Madridtól 50 kilométerre délre észlelték. A Kentaro névre hallgató állat fogságban született Portugáliában, és hét másik hiúzzal együtt a Toledo környéki hegyekben engedték szabadon 2014 novemberében. Természetvédők szerint Kentaro azóta mintegy 100 kilométernyi utat tett meg, és átkelt

néhány autópályán is. „Nem minden hiúz ilyen kalandvágyó, jobban szeretnek közel maradni a helyhez, ahol születtek” – mondta el a Ramon Perez de Ayala, Természetvédelmi Világalap (WWF) munkatársa. Hozzátette: az utak, amelyeken Kentaro átkelt, szerencsére kerítéssel voltak körbevéve, így nem gázolták el a ragadozót. A hiúz addig követte a kerítést, amíg nem talált egy hidat, amelyen aztán átkelhetett. Kentaro műholdas nyomkövetővel van ellátva, amely négyóránként ad jelet az állat mozgásáról.

Az ibériai hiúz a világ leginkább veszélyeztetett macskaféléjének számít. A kihalással fenyegetett állatfaj spanyolországi populációja a WWF munkájának köszönhetően 2002 és 2013 között 94-ről 332 példányra nőtt. A szervezet jelenleg azt szeretné elérni, hogy Toledo térségében egy 30–40 példányból álló populáció alakuljon ki 2017-ig.

A hiúzokra a gépjármű-közlekedés jelenti az egyik legnagyobb veszélyt: 2014-ben legalább 21 példányt gázoltak el a spanyol utakon, egy évvel korábban pedig 14-et. A WWF ezért szeretné elérni, hogy a spanyol tartományi kormányzati szervek különleges intézkedésekkel védjék az állatfajt, így például kerítsék el az autópályákat. További megoldás lehet, ha az utak mellől eltüntetik a sűrű aljnövényzetet és bozótot, így a hiúzok idejében észlelhetik a gépjárművek reflektorainak fényét.

A kihalás szélére került nagymacskákról

Tudtad, hogy Afrikában az oroszlánok egyedszáma 90%-kal csökkent az elmúlt ötven évben? Hogy napjainkban egyes becslések szerint már több tigris él fogságban, mint a természetben? És hogy a gepárdok már eredeti élőhelyeik 75%-áról kipusztultak? Sebesség. Erő. Intelligencia. Szépség. A nagymacskák évmilliók óta élőhelyük csúcsragozói és az állatvilág legnagyobb vadászai, mára azonban az emberi civilizáció hatására és az orvadászok miatt szinte minden nagymacskafaj veszélyeztetetté vált.

„Nincs több késlekedni való időnk a nagymacskákkal kapcsolatban” – mondja a természetfilmjeivel és állatvédő tevékenységével világhírnevet szerzett Dereck Joubert. – „Olyan ütemben csökken az egyedszámuk, hogy ha nem cselekszünk azonnal, világszerte a kihalás szélére kerülnek. Meg kell fordítanunk a folyamatokat, most.”

Öt megdöbbentő tény a nagymacskákról:

- A tigrisek egyedszáma 97%-kal csökkent az elmúlt században.
- Az 1930-as évek óta a tigrisek három alfaja teljesen kipusztult.
- Már csak nagyjából tízezer gepárd él szabadon vadonban.
- A gyönyörű bundájú hópárducok populációja is lecsökkent, egyedszámuk a biológusok szerint mindössze 4–6 ezer példányra tehető.
- Az amuri leopárd az egyik leginkább veszélyeztetett alfaj, csupán néhány tíz példány él belőlük a Földön.

Apró kaméleonok születtek Sydneyben

Több mint 20 sisakoskaméleon-ivadék látott nemrégiben napvilágot, az utolsó három fészekaljnyi tojás a napokban kelt ki a Sydney Taronga Állatkertben. A csupán öt centiméteres ivadékok már tücsköket esznek, és a színüket is változtatják.

Michael McFadden hullőszakértő elmondta, a Jemenben és Szaúd Arábiában őshonos kaméleonok egy éven belül elérik az ivarérett kort, és feltájják teljes színpalettájukat. Az állatkákat különleges, szabályozott hőmérsékletű helyiségben tartják az állatkert hullőknek fenntartott részében. Öt év elteltével ezek az első apróságok, amelyek itt napvilágot láttak. McFadden szerint, míg a faj nem veszélyeztetett, fontos oktatási szerepet tölt be a hullők és védelmük iránti érdeklődés felkeltésében.

A hímek testhossza elérheti a 61 centimétert, míg a nőtények rendszerint nem nőnek nagyobbra 35 centiméternél. Növekedésük során a mindenevő állatok csíkokra is szert tesznek. A kifejlett hímek színe ragyogóbb a nőtényekénél, sárga vagy kék sávjaik definiáltabbak, és némi márványos foltok is jellemzőek rájuk. A kifejlett nőtények zöld alapszínűek fehér, narancs, sárga vagy napbarnított márványfoltokkal. A nőtények szaporodási ciklusaik során is változtatják színüket, a kaméleonok általánosságban stresszhelyzetben is ehhez a módszerhez folyamodnak.

RÜGYFAKADÁS

A nagy fogás (Tutajos szerepében)

Egy szép nyári napom, amikor Matula bácsinál nyaraltam, elmentünk horgászni. Izgatottan vártam már erre a pillanatra.

Volt már kisebb fogásunk, de amikor éppen haza indultunk volna, valami megrántotta a botomat. Kapásom volt. Éreztem, hogy ez nagy hal lesz. Sokáig küzdöttem vele. Végül csak engedett, így lassan kiemelhettem. Amint kint volt a vízből, bekapta az ujjam, és el sem akarta engedni. Segítségért akartam fordulni Matula bácsihoz, de ő már messze volt. Nagy nehezen, egy bot segítségével sikerült kivenni a harcsa szájából a mutatóujjam. Amint megmenekültem a rabságából, visszadobtam a fenevadat a vízbe, és én is eljöttem a tótól. A nyári szünet után, amikor elkezdődött az iskola, az egész osztály tudott már a harcsáról és a kalandomról.

Nekem ez volt az eddigi legnagyobb fogásom, igaz, majdnem odalett az egyik ujjam, de felejthetetlen élmény volt.

**Kovács Viktor, 7. osztály,
Samu Mihály iskola, Óbecse**

A szem örömei

Szeretem az úszkáló halakat,
A zöld, lombos fákat,
A zenélő tücsköket,
A nedves tengerpartot,
A zamatos almát,
A gyors autókat,
Az óriás hajókat,
A beszélő papagájt,
A nagy csirkéket sütvé,
A selymes párnákat,
A jeges tavakat
A hideg jégkrémet,
A csodálatos rajzokat,
A szép parkokat,
A családi ünnepeket,
A lágyművészetet,
De legjobban a szüleimet.

**Forgács Andor, 6. osztály,
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Szerelem

A szerelem egy olyan mély és erős érzés, amely által szorosabban kötődünk egy másik személyhez.

Számos kutatás alátámasztja azt a tényt, hogy amikor a szeretett személyről látunk egy képet, akkor az agyban megnő a boldogsághormon mennyisége. A szívverésünk is felgyorsul. A művészetben is sok műalkotás a szerelemmel kapcsolatos. Rengeteg szerelmes vers, festmény, regény létezik. Ám a szerelmet csak akkor lehet igazán megérteni, ha már tapasztalta az ember. Amikor két személy között hatalmas a szerelem, akkor összeházasodnak. A házasság megkötése után azonban már nem biztos, hogy együtt maradnak. Van olyan házaspár is, amely tagjai még negyven, akár ötven év után is ugyanúgy szeretik egymást. A szerelem akkor teljes, ha a szeretett személy viszonyozza a szerelmet. A felnőtteknél gyakori, hogy szerelmi csalódás miatt alkoholt fogyasztanak, és volán mögé ülnek. Ilyenkor nagyon gyakoriak a balesetek. A szerelem nincs mindenre jó hatással. Gyakran gyilkosság is előfordul féltékenységből.

Ezek voltak szerintem a szerelem jó és rossz tulajdonságai.

**Nagy Bálint, 7. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Hajnal a falunkban

Vakon sétálok a szilágyi utcákon,
A csendes sötétségtől félelem lappang az arcomon.
Ilyenkor már csak a kutyák csendűzése hallatszik,
Mely a messze távolban semmivé válik.

Néhány fénysugár előbújt a körtefa mögül,
És körülötte a fekete ég is kékül.
De az egész tájra nem elég ez a szerény, finom fény,
Csak ha a Főnök feljön, akkor lesz szép.

A semmiből jelennek meg a halvány alakzatok,
Ilyenkor nézem a csodákat, pedig még alhatok.
Már a homlokát kibújtatta a Nap,
Melynek fénye oly sok ember lelkére hat.

A templom vidám, hangos színei már piros-sárgán daloltak,
A Nap fényes karjai azon otthonra találtak.
A madarak zöldellő dalokkal röpködtek az égen,
Én pedig csak néztem őket az ébredő fényben.
Ébrednek az emberek, kezdődik az élet,
Megkezdik a dolgukat, mivel reggel lett.
Egy férfi szürkén kiabált a piacon,
Gyümölcsöt árult ezen a csodás hajnalon.

**Mészáros Noémi, 8. osztály,
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Indul a nap

Minden reggel fél hétkor ébreszt az anyukám.

Lassan a fürdőszobába ballagok. Ott megmosakszom, fogat mosok és megfésülködöm. Néha megkérem anyut, hogy készítson nekem frizurát, majd visszamegyek a szobámba. Kinyitom a szekrényemet, kiválasztom, hogy mit vegyek fel. Leülök a kályha mellé az ágyra, és ott felöltözök. Közben anyukám reggelit készít. Mire készen vagyok, a reggeli az asztalon vár. Mikor végeztem, segíték anyunak lepakolni az asztalról.

Ezután a sapkát, sálát, kesztyűt, csizmát és még a kabátot is felhúgom. Végül iskolába indulok.

**Milinkov Jaszmina, 3. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

Polyakovity Alen, Jovan Mikic iskola, Szabadka

Ahogy a hetem telt

Ez a hét, mint ahogy az összes többi is, hét napból állt. Fárasztó, nehéz és unalmas volt.

A hét ezúttal is egy hétfői nappal kezdődött. Szerintem minden diáknak, még nekem is, a hétfő a legunalmasabb. Nyolc tanítási órát vészeltem át. Ezen a napon két ellenőrzőt írtunk, és még feleltünk is. Miután hazaértem az iskolából, tanultam, majd elmentem a tánciskolába. Ezután jött a kedd. Érezni kezdtem magamon az iskolában, hogy beteg vagyok. Hazamentem. Otthon lepihentem, és néhány perc alatt el is aludtam. Délután három óraker ébredtem fel, de az élet nem állt meg. Be kellett pótolnom a lemaradásom. Így telt el a nap. Szerdán el-sétáltam az orvoshoz. Kiderült, hogy nincs nagy bajom. Csütörtökön és pénteken nem történt velem semmi különös. Az orvos elmagyarázta nekem, hogy egész nap pihenjek, és ne menjek iskolába. Nem kellett többször mondania, megfogadtam a tanácsát. A szombat a lecke-pótlással telt el, a vasárnap pedig tanulással.

Ezzel be is fejeződött ez a hét is. Kíváncsi vagyok, hogy hogyan fog-nak eltelni a következő hetek.

Nagy Gábor, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

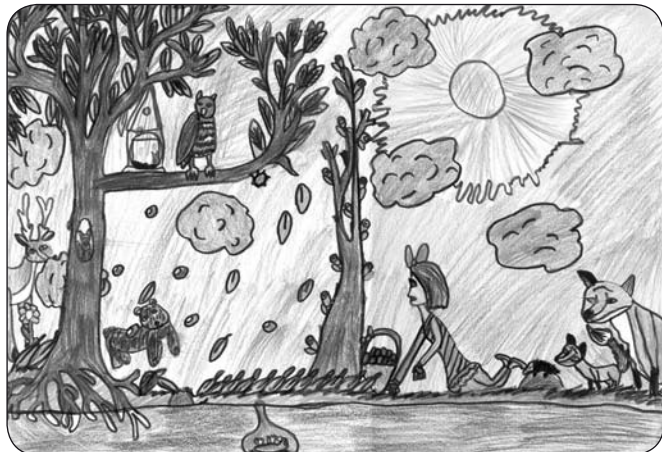
Gyermekszínházban jártunk

Tegnap a gyermekszínházban jártunk, ahol egy bábelőadást néz-tünk meg.

Az utunk az iskolánál kezdődött. Katancsity Márk és én vezettük a sort. Amikor odaértünk, bementünk, és elfoglaltuk a helyünket. Meg-kezdődött az előadás, ami azért volt érdekes, mert bábok és emberek is szerepeltek benne. A műsort törpék kezdték. Mesélték a történetet, ami az egyikőjüknek nagyon rosszul ment, ezért a másíknak mindig ki kellett segítenie. Őket emberek játszották, térdeltek a színpadon, tér-dükhöz apró cipők voltak varrva, úgy nézett ki, mintha azon járnának. A történetben volt egy béka is, aki megjósolta a királynénak, hogy gyer-meke fog születni, akit Csipkerózsikának hívnak. A bábjátékot a Grimm-mese alapján játszották el. A történetben jól megoldották az apró rész-leteket, ilyen volt a túske a vár körül, amit két nagy vászonra festettek fel. A várat és annak tornyát, ahol Csipkerózsika megszurta az ujját, fonott kosarakból építették meg. A gonosz boszorkányt úgy játszották el, hogy fenn volt egy fehér lepel, ami mögé bemászott egy színész-nő, azt pedig mintha fújta volna a szél. Villogó fényekkel kiegészítve elég ijesztő volt. A bábok szépen fel voltak öltöztetve. A béka még rappelt is, amit mi viccesnek találtunk.

A mese végén megtapsoltuk őket, mire ők tánra perdültek. Nekem nagyon tetszett ez az előadás, én is szívesen kipróbálnám a színészi hi-vatást.

Kéri Sándor Botond, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Keszég Valentina Mária, Sonja Marinković iskola, Nagybecskerek

RÜGYFAKADÁS

Az elveszett liba

Amikor apu egy hideg, esős, késő, őszi délutánon beállított a hóna alatt egy ijedten gágogó libával, amelyet fizetés gyanánt adtak neki az iskolában, anyu ideg összeroppanást kapott. (Szakmány György: Apu nem megy sehová)

Apa megijedt, hogy mi történik anyuval. Anyu elesett. Apa ijedté-ben elengedte a libát. A liba elszaladt. Apa odament anyuhoz, segített neki felállni, adott neki egy pohár vizet.

– Jobban vagy? – kérdezte.

– Igen, jobban.... – válaszolta halkán anya.

– A libánk elszaladt. Elmegyek, és megkeresem, te addig várd be a fiunkat.

Apa felvette a hátára a puskáját, és elindult hajnalban megkeresni a libát. Bement az erdőbe, mivel a házukhoz közel volt az erdő. Talál-kozott az őrrrel.

– Elnézést, nem látott véletlenül erre egy fehér libát? – érdeklődött.

– De láttam, a város felé szaladt – válaszolta az őr.

Apa lassan ballagott a város felé. Meglátott egy rókát. Nagyon meg-ijedt, ezért elkezdett futni, a róka pedig utána. Megbotlott. Elesett egy faágban. A róka közeledett felé. Apu elkezdett kiabálni.

– Segítsen, kérem valaki!

Erre valaki lelőtte a rókát. A bokorból kiugrott a vadász. Segített apunak felállni.

– Köszönöm!

– Nincs mit, de mit keres erre felé?

– Én a libámat keresem.

– A libáját?

– Igen. Nem látta?

– Hát egy libát láttam a város felé futni.

– Fehér volt?

– Igen.

– Akkor jól látott. Esetleg nincs kedve velem jönni?

– De van. Menjünk!

Elindultak a város felé. Jókat beszélgettek. Lassan odaértek a város-ba. A város előtt néhány méterrel meglátták a libát. Apu elkezdett felé futni, hogy elkaphassa. Sikerült elkapnia. Betette a zsákba, és a hátára vette.

– Na, barátom, elkaptad, de most vissza kellene menned!

– Te nem jössz?

– Nem, nekem van itt egy kis dolgom.

– Hát jó.

– Vigyázz magadra aztán!

– Meglesz.

Apu elindult hazafelé. Már lassan sötétedett. Apu megint találkozott az őrrrel.

– Na, meglelt a liba?

– Igen, meglelt!

Apu mendegélt tovább, lassan hazaért. Bemegy a házba.

– Na, meglelt a gágogó libád?

– Igen, meglelt.

– De, hogy lehet az, hogy libát kaptál pénz helyett?

– A főnököt kirabolták. Mondtam neki, hogy akkor adjon pénz he-lyett libát.

– De ez olyan undorító.

– De legalább a húsa finom. Süssük meg!

– Jó ötlet, lesz finom vacsora. Tisztítsd meg, én majd beteszem a sütőbe.

Megsült a liba. Amikor megérkezett a fiuk, leültek megenni. Vacsora után mind a hárman megnyalták mind a tíz ujjukat.

**Müller Nikolett,
7. osztály, Doroszló**

RÜGYFAKADÁS

Testvérem

Az én testvérem hasonlít anyukámra, csak anyunak nincs hosszú haja, mint a testvéremnek. A szeme barna színű.

Nagyon szeret beszélgetni, főleg, ha a barátnői eljönnek hozzá. De fogalmam sincs, miről tudnak két-három órán át beszélni. Mindenféle ruhát fel szokott venni, a haját meg mindig felfogja, hogy ne legyen kócos. A testvéremnek szép, hosszú, fekete haja van, és még nem kezdett őszülni, de már nagyon kíváncsi vagyok rá, hogy hogy fog kinézni, ha már ősz lesz a haja. Huszonnégy éves.

Nyáron mindig olyan, mint a téli álmat alvó medve, aki ha reggel van, nem akar felkelni. Ő is, mint apa, mindig rohan mindenfelé, főleg, ha késésben van, hogy elérje a buszt, mert ha nem éri el, akkor ott marad Győrben. A gyorsasága fordítva is elsül, mert ő egész nap bírna aludni, csak nem engedjük meg neki. A testvérem kiskorában nagyon okos volt, elsőtől nyolcadikig szinkritűnő volt és Vuk-díjas is volt. Ő a család esze. Nagyon szeret Danielle Steel-könyveket olvasni, elolvasott hét könyvet, és egy Ken Follett-regényt is. Az idők végezetéig című könyvet, ami ezerhatvanegy oldalas, és még van rengeteg könyve. Nagyon szeret társaságban lenni és beszélgetni, és ha jön hozzánk valaki, szívesen fogadjuk. Megkínálja sós csemegével és üdítővel.

Nagyon szomorú vagyok, mert Győrben él, és csak kéthavonta jön haza. De van egy fiú, akivel már lakást is talált, és most még szomorúbb vagyok, mert lehet, hogy most már évente fognak hazajönni.

**Dudás Lázár, 5. osztály,
Október 18. iskola, Zentagunaras**

A Tisza

Ezen a vidéken a legszebb táj a Tisza.

A madarak csivitelése zengi be a tájat, a fák lombjai pedig hajladoznak a szélről. A ladikban ülve hallani lehet a Tisza folyását, s mindez nyugtatóan hat rám. Olyan, mintha minden gondom elszállna, mert a friss szellő elűzi a bánatot és a rossz kedvet. A sűrű erdő az icpici állatoknak ad otthont. A lombokon keresztül a Nap sugarai törnek utat. A naplemente is gyönyörű, ahogy az utolsó sugarak rávilágítanak a vízre, csodálatos látvány.

Ez a legszebb és a legkedvesebb táj ebben a kis faluban.

**Péter Emese, 5. osztály,
Samu Mihály iskola, Péterréve**

Egy „majdnem” végzetes kirándulás

A pesti úttól jó messze van egy erdő, amely általában csendes szokott lenni, de most valamiért nem az. Az erdő patakjában sivalkodó hangokkal játszadoznak a gyerekek, Bornemissza Gergely és Cecey Éva.

Mind a ketten elszöktek otthonról. Olyan jól érezték magukat, hogy észre sem vették, hogy egy török ólálkodik a közelben. Gergőnek feltűnt, hogy eltűnt a szürke, mezítenül gyorsan utána futott, hátha megtalálja. Meg is találta a lovat, de a törökkel együtt. A török erős kezeivel megragadta, ezért kiáltozni kezdett, erre Évica utána szaladt. A török elvezette őket a kocsihoz, ahol egy rablány gondoskodott róluk. Pár óra elteltével megérkeztek egy táborba, ahol még több törökre bukkantak. Ott meg is várták az estét. Minden egyes török mély álomba esett. A gyerekek gyorsan hazafelé indultak. Reggelre a gyerekek már Ceceyék házában voltak.

Nagy fogadást rendeztek Gergely számára, mert mindenki őt ünnepelte, hogy megmentette Évicát. A gyerekek, mivel egész éjjel barangoltak, rögtön az ágyba zuhantak, és azonnal el is aludtak.

**Lalić Sonja, 7. osztály,
Zdravko Gložanski iskola, Óbecse**

Kedves Pajtások!

Mindig is, így most is számítunk munkáitokra, a jövő héten meg különösen, hiszen akkor már készíjük a húsvéti dupla terjedelmű számunkat, amiben több diákfogalmazás kaphat helyet a szokásosnál. A héten a **topolyai Csáki Lajos** iskolából Francia Flavie és Forró Márta (5. osztály) négykezes versét vettük kézhez, az **óbecsei Sever Đurkić** iskolából jóval tömegesebb volt a jelentkezés, közöttük volt: Beretka Karina, Beretka Leona, Komáromi Balázs Levente, Hasznosi Tóth Karolina (6. osztály), Kocsis Károly (8. osztály). Az ugyancsak **óbecsei Petőfi Sándor** iskolából a negyedikesek fogalmazásaival örvendeztetett meg bennünket Csernyák Szilvia tanítónő: Brada Petra, Kuszli Petra, Budai Adrián (4. osztály). A **szabadkai J. J. Zmaj** iskolából a 4. c osztályból Ihász Lilla számolt be bábszínház élményéről, Kovács Laura és Katancsity Márk pedig a tantermüket írta le. Ugyanebből az iskolából Grubanov Martinek Emilia tanítónő küldött rajzokat, és hírt tanítványai sikereiről, szokásához híven e-mailben. A **bácsfeketehegyi Nikola Đurković** iskolából gyönyörűsége rajzok futottak be, amivel külön örömet okoztak nekünk, hiszen a Jó Pajtásnak kevés képzőművészeti alkotást küldtök, noha várjuk a munkáitokat. A húsvéti témára készült rajzokat Braskó Lehel, Bíró Bettina, Simon Gábor, Boros Viola, Bede Barbara, Miljnović Tamara (1. osztály), Hajdú Krisztián, Székely Ella (2. osztály), Pásztor Teodóra Viktória, Végső Barbara, Garai Rita, Kerekes Dávid (4. osztály) készítette.

Ezek a munkák közül az április 2-án megjelenő húsvéti-tavaszi szünidei számunkban olvashattok majd néhányat. Persze továbbra is várjuk a tavasz ihlette újabb munkáitokat.

Nagy Magdolna

Tél

Eljött a tél, havazik,
mindenki hógolyózik.
Örülnek a gyerekek,
szánkózní is elmennek.

Igaz, nagyon hideg van,
de hiszen havas idő van.
Kesztyűt, sapkát, sálát vesznek,
felhúzzák, és el is esnek.

**Rápóti Anetta, 6. osztály,
Szent Száva iskola, Piros**

Uglík Auróra, 5. osztály, EmArt Műhely, Szabadka

Egy kora tavaszi napon nyúlapóék jóízűen ebédeltek, amikor az anyóka szeme rátévedt a naptárra.

– Nézd, apó! Mára ígértük a tyúkanyónak, hogy elhozzuk a húsvétra szánt tojásokat. Tüstént indulnunk kell, nehogy ránk esteledjen. Én hozom a tojástartót, te meg légy szíves, hozd addig a szekeret!

Amikor már jó ideig gyalogoltak, nyúlanyónak feltűnt, hogy nyúlapó mennyire szótlan.

– Mi baj van, apó? Miért vagy ennyire csöndes?

– Emlékszel, hogy tavaly az utolsó perig dolgoztunk, hogy elkészüljünk a tojásokkal? Annyira siettem, hogy elfelejtettem kimosni a festéket az ecsetekből.

– Akkor bajban vagyunk, apó. Nincs már annyi időnk, hogy elutazzunk a városba másikat venni. Törjük a fejünket, hogy mit csináljunk!

Már sötétedni kezdett az ég, amikor elértek a tyúkanyó óljához.

– Jó estét, Kapirga. Ne haragudj, hogy ilyen későn értünk ide. Ugye nem adtad oda másnak a tojásokat, amiket megrendeltünk?

– Persze, hogy nem, hiszen minden évben hozzánk jöttök. Nézzétek, már minden tyúk elhozta a tojását, kivéve a kopasznyakút! Szegénykével a többiek már eddig is csúfolódtak, most meg rá kell várni. Gyertek, addig tegyük be a többi tojást a tartóba!

Amikor végeztek, benéztek a tyúkólba, hogy elvihessék az utolsó tojást is. De a

Húsvéti készülődés

kopasznyakú csak ücsörgött szomorúan a kosáron, és látszott rajta a nagy igyekezet.

– Nem baj, tyúkocská. Egy tojással több vagy kevesebb, nem hiszem, hogy számítana.

– Kérlek, ne menjetek el! Így is bántanak a többiek, hogy ilyen csúnya a nyakam. Ha nem tudom odaadni nektek a tojást, elkergetnek az ólból, és földönfutó leszek.

Nyúlanyóék nagyon megsajnálták a szegény kis kopasznyakút, és megbeszéltek, hogy innen addig el nem mennek, amíg az utolsó tojást is magukkal nem vihetik. Mire felébredtek, észrevették, hogy a kopasznyakú tyúknak nagyon jó a kedve.

– Nézzetek csak ide!

És lássatok csodát, amikor felállt a kosárról, olyan nagy és annyira szép, formás tojást láttak, amelyet eddig soha! Nyúlapóék kivitték a hatalmas tojást a szekérre, és igencsak kimelegedtek, mire be tudták helyezni a tojástartóba. Megköszönték a tyúkoknak a fáradozásukat, és amikor megfogták a szekér rúdját, hogy elinduljanak, rájöttek, hogy a nagy súlytól meg sem tudják mozdítani.

– Várjatok egy kicsit – mondta a kopasznyakú tyúkanyó –, elszaladok az istállóba, és megkérem a lovat, hogy legyen a segítségetekre.

Hamarosan jött is vissza egy szép, erős hátszlóval.

– Üljetek fel ti is, apóka – nyerítette a paci. – Nekem ez igazán nem teher.

Az úton, miközben a patkók egyenletes kopogását hallgatták, megszólalt az anyó:

– Hogy fogjuk ezt a rengeteg tojást megfesteni, ha még egy rendes ecsetünk sincsen? A többi nyusztító sem kérhetünk, most nekik is sok a munkájuk.

– Nem tudom, Fánika. De azt megígérem, hogy máskor jobban odafigyelek, hogy minden rendben legyen, mire jön a tojásfestés ideje.

Nemsokára elértek a házukhoz, és megittatták a lovat, köszönetet mondtak a segítségért, és már éppen búcsúzni készültek, amikor a paci azt kérdezte:

– Apóka! Van a háznál egy jó éles olló?

– Persze, hogy van. Miért kell neked?

– Hozd csak ki, majd meglátod!

Amikor Gerzson papa megjelent az ollóval, a ló arra kérte, vágjon le egy tincset a farkából, ecsetnek.

Nyúlapóék nagyon meghatódtak. Besiettek a házba, és még aznap nekiláttak a munkának. Néhány hét múlva megfestették az összes tojást, kivéve azt az egyet, amelyik olyan szép nagy volt, hogy nem tudták kiszedni a tartójából...

Tóth Anna

Munk Artúr

A nagy káder

(Részletek)

– Mit csináljunk főorvos úr?... – kérdezte Eichler hirtelen.

A következő pillanatban három tányérsapkás orosz ugrott a fedezék bejárata elé, szuronyt szegezve felénk, ordítottak. Körülbelül olyan hangokat adtak ki, mint amikkel a sárba ragadt teherkocsi kocsisa biztatja a lovakat.

Egyikünk se mozdult. Dermedten állottunk a düledező fedezékben. A tüdőlövéses katonájából vér buggyant elő. Eichler kötszert szorongatott a kezében, Lukács a jódtinktúrás üveget. Egyéb fegyver nem volt nálunk. Mindenki rám nézett. Fedezékünk másik kijáratánál kézigránát robbant fel.

Az egyik ragyásképp szuronyos orosz – (az arcvonásait, amíg élek, nem felejttem el) – hirtelen kézigránát rántott elő.

Ebben a pillanatban Eichler Salamon nekiugrott a szuronyoknak és felemelt karjaival jelezte, hogy megadja magát.

Az oroszok újból éktelen ordítózásba kezdtek. Eichler után sorra lépkedtek ki az emberek, szanitécek, könnyű sebesültek, tisztiszolgák a füledt odúból. Utolsónak maradt Jóska, aki hűségesen cipelte magával holmimat.

– Szkáré! Poigyom!...

Hajtottak bennünket előre vagy hátra? Nekünk előre volt. Alig tettünk pár lépést a sebesültek és halottak között, amikor szinte legázoltuk Strasovec őrnagyot. Strasovec térdén állva imára tett kezekkel, tótul könyörgött az életéért. Halálfejes katonák vették körül. Tetszett nekik a dolog: törzstisztet, »generálist« fogtak.

Az egyik katona nagyot káromkodott és a térdelő őrnagyot puskatussal fejbe vágta. Azonnal elterült a földön. A vér elöntötte vadonatúj extra zubbonyát.

Odamentem az őrnagyhoz. Amikor magához tért, rám nézett és elhaló hangon mondta:

– Ugye mondtam, hogy megsebesülök....

Kötözzél be, ha Istent ismersz...

Ordonáncai segítségével felemeltük a földről a súlyosan sebesült őrnagyot. Az ütés hosszú, erősen vérző sebet ejtett a fején. A fogoly-áradat magával sodort bennünket is. Folytonos üvöltözés közben hajtottak bennünket az oroszok az összelőtt lövészárkaink felé.

Nem ismertem az állásokat: gránáttölcsérek végtelen sora volt ez. Sehohal egy épen maradt árokész. Szétforgácsolt, égnek meredő, össze-vissza heverő szeges drótok, karók, gerendák jelezték, hogy itt nemrég még akadályok voltak. Az összeomlott sáncokban mindenütt halottak, súlyos sebesültek hever-

tek. Az egyik géppuskás altiszt mellkasát tépte szét a gránát.

– Szanitéc.... szanitéc... nyöszörgött nyarogó hangon.

Emitt eltorzult arccal fekszik egy káplár. Megismer engem. Vértelen, sáros arcát felém emeli, üveges szemével rám mered, görcsös ujjal a levegőbe kapaszkodik:

– Főorvos úr... segítség. se-git-ség...

A hátam mögött szuronyos katonák hajszolnak minket. Nincs megállás. Két tűz közé kerültünk. Előlről az oroszok, hátulról a mieink lönek ránk. Mire az orosz drótkadályok elé értünk, a harminc és feles mozsaraink is küldtek néhány gránátot utánunk – búcsúzóul.

Egy orosz kapitány lépked velünk szemben. Észreveszi a mellemen a kis vöröskeresztes jelvényt. Németül szólít meg:

– Orvos?

– Igen.

– Kötözze be.

Egy fiatal orosz zászlósra mutatott, aki a fején sebesült meg. Mire lehajoltam a fiatal szőke tiszthez, már nem volt benne élet.

A Bysztrica patakon hajtottak bennünket keresztül, kötözködésig gázoltunk a vízben.

A túlsó partról visszánéztem: minden égett, füstölt az állások körül...

*

Hadifogságba estünk.

Mindjobban hátráltunk az orosz lövészárkok mögé. Kísérőink ragyogó arccal mutogatták a zsákmányolt likőrös, pálinkás üvegeket. Az első állásban megszámlálhatatlan mennyiségű tojáskonyakot találtak.

A szomorú menet, amelyben lehettünk vagy ötszázan, az orosz tüzerállások mellett haladt el. A tüzerek ingujjra vetkőzve, vigyorgva töltötték az ágyukat. Az ágyuk mellett mindenütt gránáttölcsérek meredtek ránk.

Nem tetszett a bakáknak, hogy a gránáttölcsérek az ágyuk körül ásítottak, és a lövegek nem tettek kárt a nehéz mozsarakban, amelyek pedig olyan nagyon kínoztak bennünket három napon keresztül.

Az egyik rongyos baka ki is adta a mérgét:

– Tudod-e komám – kérdezte a mellette baktató másik rongyost –, hogy miért lönek a tüzerek mindig melléd?

– No?

– Azért, mert bal kézzel lönek...

– Oszt mé lönek bal kézzel?

– Mert a jobb kezükkel vakaróznak – válaszolt amaz és maga is megvakarta a háta közepét.

A tüzéréség mögött egy kis fiatal erdőben állították fel az oroszok a fogolytranszportot. Megmotoztak bennünket. A hadifelszerelési tárgyakat szedték el tőlünk, úgy mint órát, láncot, ékszeret, erszényt, zsebkést. Főleg a karórákra vadásztak. Motozás után újból útnak indítottak bennünket. Útközben a csapat egyre nőtt, vagy kétszáz tiszt és ötszáz főnyi legénység haladt némán az orosz parancsnokság felé.

Lassankint elmaradt mögöttünk a kihalt város: Stanislau.

A hadtestparancsnokság előtt újabb motozás után a tiszteket elkülönítették a legénységtől, és kikérdezték őket.

A kíséretet kozákok vették át. Egész napi gyalogolás után végre egy nagyobb faluba érkeztünk.

Az első éjszakát a falusi nagyvendéglő tánctermebe zárva töltöttük. A ház körül fegyveres őrök vigyáztak a plénik életére. Élmezésről szó sem volt. Mindenki úgy segített magán, ahogy tudott.

Az egyik tartalékos főhadnagynak tele volt a zsebe papírpénzzel. A legénység zsoldja maradt nála, az inge alatt egy tarka vászonzacskóba csomagolva. Nyugta ellenében adott mindnyájunknak néhány frissen nyomott, ropogós bankót. A koromsötét bálterem piszkos, teleköpködött padlójára feküdtünk le.

Ismerős hang szólalt meg mellettem nyöszörgőve.

– Te vagy az Bálint? – kérdeztem – Én vónék.

– Mit fészkelődöl? Aludjál.

– Ha tudnék...

– Mi bajod van?

– Valami nedvességbe feküdtem bele. Majd holnap megnézem. Mert nem szabad gyufát gyújtani.

Nagyokat sóhajtott:

– Hej édes anyám, édes anyám....

Egy hang dörgött bele a suttogásba. Aktív hang:

Nachtruhe!

Bálint közelebb kúszott hozzám, és fájdalom hangon suttozta:

– Nem jó dolog ez a fogság, doktorkám... Nem úriembernek való... Inkább a front... Csak egy elégtételem van: az oroszok kiitták az összes tojáskonyakjainkat, amikre mi már nézni sem tudunk... Brrr... Úgy berúgtak, mint a csacsik. Alig állottak a lábukon, úgy mentek előre angriffra. Hallottad? A Schwarz zászlós, az adjutáns meglógott. Nem tudom sikerült-e neki...

Újabb ordítás:

– Ruhe!

– Mégis csak jobb volt a fronton doktorkám... Istenem: mennyi halott... A Kecskés hadnagy fejét szétvitte a gránát... Fiatal házas... A Tischner is elesett... Szegény gyerek: tizennyolc éves volt...

Körülotünk már mély álomba merültek a fiúk. Tisztek, közlegények, tisztiszolgák vegyesen, hering módjára összepréselve aludtak a padlón.

Nem jött álom a szememre. Nem hagyott aludni az éhség és a kiállott izgalom.

Mi lesz velem? Hol vagyok? Hogy kerültem ide? Otthon azt hiszik majd, hogy elestem, ha hosszú ideig kimaradnak a tábori lapok. Tegnapelőtt még megcsináltam a »Ludvig bakát«. A kéziratosokat már szedik. Garasnak fogalma sincs, hogy az ezredet elfogták. A szerkesztő is fogságba esett. A következő szám kéziratai a zsebemben maradtak. Nem hiába üzentem mindig a munkatársaknak, hogy kéziratosokat nem adunk vissza, de most igazán...

Vájjon mit fog írni rólam a Garas a legközelebbi számban? Möller ezredes a vereséget bizonyára óriási győzelemnek fogja feltüntetni.

Lesz majd egy csomó kitüntetés... Az ezredes is kitüntetést kap, a generális is, aki nem engedte meg, hogy a pergőtűz alatt kivonják a második állásba az ezredet. Ugyan mi lett a Schwarz zászlóssal? Nem láttam sehol. Eszembe jutnak a kollégáim, évtársaim, akik most otthon színházban, kávéházban ülnek, vagy a korzón sétálnak. Eszembe jut a Politzer doktor... Hogy megirigyeltem, amikor rongyosan, piszkosan megérkeztem szabadságra, és az Emke előtt találkoztam vele. Hogy irigyeltem a beosztásáért: járványkórházban dolgozott. Lakkcipőt hordott pengő sarkantyúval, fekete sapka, vasalt nadrág, ócska, potya-vöröskeresztes kitüntetéssel a mellén. Szegény Politzer három hét múlva tifuszban meghalt. Én pedig még most is élek. Pedig mennyire megirigyeltem akkor... Mit csinálnak otthon a kis nők? Most hiába várnak ránk... No majd akad, aki megvigasztalja őket helyettünk... Vajon mit csinál most a kis asszonyka? Mikor megkérdeztem otthon, hogy hogy élnek, emlékszem, ezt felelte:

– Elég jól élünk... nem panaszkodhatok, van ennivaló, cigaretta, selyem, csak ne szaladgálnának úgy az puccán kéz és láb nélkül az emberek... Inkább halnának meg szegények...

Csak már ágyúzást ne hallanék többet...

Mi az? Ágyúzót hallok, vagy csak a fülem zúg?...

Élém meredtek a sötétben a lövészárkok haldoklói,

– Szanitéc... szanitéc ...

– Segítség...

Aztán Eichlerre gondoltam: az életünket neki köszönhetjük.

*

Eichler zászlós szótlanul haladt az út szélén. Nagyon bántotta az öregfiút, hogy fogságba esett. Valósággal búskomor lett. A humor iránt érzéketlenné vált. Hiába becézte őt hatalmas orra miatt Góliát zászlós »távornok«-nak, hiába kínálta meg Bálint cigarettával, hogy »szabályos füstkarikákat bocsásson ki szabálytalan orrából« – minden hiábavaló: Eichler vigasztalhatatlan volt.

Nyolcnapos hallgatás után kiderült, hogy mi bántotta:

– Nem tudnám túlélni, – mondotta búsan

– ha megtudnám, hogy Schwarz zászlósnak, a batalion-adjutánsnak sikerült a szökés a pergőtűzben...

A hatalmas termetű Góliát zászlós, az ezred legerősebb embere, akinek már a bal vállán túlnyúlt a sok vitézségi érem, hozzátette:

– Igen... igen... hallom, hogy amikor Schwarz zászlós kiugrott a rókalyukból, mielőtt elfutott volna, elköszönt Strazovec őrnagytól. Azt kiabálta le neki: »Respekt, Herr Major!«

Rajtik hadnagy megnyugtatta Eichlert:

– Azon a zárótűzön keresztül nem bújhatott ki emberfia.

– Eb, mit búsulsz? Élni, élni, élni... ez a fő, örülj, hogy élsz... Szamárl! Nem igaz, Bánóczy?

Lehorgasztott fejfel bandukolt velünk Bánóczy. Az oroszok még a kulacsát is elvették. Eleinte nagyon nyugtalan volt, most már beletörődött sorsába, hogy vizet kell innia rum helyett.

Eszembe jutott doktor Weisz ezredorvos... Ugyan mit csinál most? Persze: cigarettázik. Vajon érez-e lelkiismeret-furdalást miattam? Hol van az ezred? Bizonyára tartalékban, hisz alig maradt belőle hírmondónak néhány ember. Majd jön az új menetszárad... Aztán elviszik őket az olasz frontra...

*

Csernovicba értünk. Egyenesen a városi börtönbe vittek bennünket. Úgy bántak itt velünk, mint közönséges gonosztevőkkel.

Bálint hadnagyot útközben a csernovici zsidó lányok élelmeztek. A fiú nagyszerűen beszélt a zsargont, és szerencsését még fokozta az is, hogy lutheránus létére »valódi« kampós orra is volt. A börtön utcai ablakán keresztül nemcsak élelemmel, hanem pénzzel is ellátták a lányok. Eichler zászlóst is hathatósan protezsálta a lányoknál hatalmas orra.

A börtönben szalmazsákokon feküdtünk. Az élősdiék már kikezdték bőrünket.

A hatvanas főhadnagy dagadt lábait és az ülegetektől sérült szemét borogatta. A farsztó menetelés után nekem, mint a transzport egyetlen orvosának maródivizitet is kellett tartanom és ellátni a beteget. Szerencsémre nálam volt a hőmérőm.

*

A börtönben töltött éjszakán nehéz álom volt: érettségiztem. Az a ragyásképző orosz, aki fogságba ejtett, volt a matematika-professzorom, és minden áron ki akarta belőlem venni a binominális együtthatók tulajdonságait... Nem ment a felelés. Kancsukával ütötte a fejemet. Hideg verejték ütött ki rajtam. Mi lesz velem, ha megbukom az érettségim? Mi lesz az orvosi diplomámmal?...

Ágyúzásra ébredtem fel, pedig már pár száz kilométerre voltunk a front mögött.

Kedves Olvasó Tanulók!

Munk Artúr (1886–1955) szabadkai zsidó polgári családban született. Orvos volt. Gyógyította Ady Endrét egy szanatóriumban. Regényt írt Csáth Gézával és Havas Emillel. Óceánjáró hajókon teljesít szolgálatot. A Carpathia orvosaként részt vett a Titanic-katasztrófa túlélőinek mentésében. Az első világháborúban szanitéc, s e minőségében esik fogságba 1917-ben. Közvetlen átélője lesz az orosz szocialista forradalomnak. 1921-ben térhet haza megváltozott viszonyok közé: Szabadka helyett az akkori hivatalos előírások értelmében, Suboticára. Nem kényeztette el sem a Jugoszláv Királyság, sem a későbbi szocialista Jugoszláviai hatalmi gépezete. Gyanús volt mind származása, mind írói tevékenysége miatt. Szenteleky Kornél írói köréhez tartozott. Munkáival szerepel az általa szerkesztett antológiákban.

A Gyöngyhalász rovatban eddig *A hinterland* (1933) című regényéből olvashattatok részletet.

Most az első világháború és az orosz hadifogság eseményeit megjelenítő, megjelenésének idején nagy sikert aratott **A nagy káder** című regényének néhány részletét közöljük. Megtévesztő a címe. Nem valamiféle hivatalnok, vezető szerepet betöltő személy, hanem a forradalom jelentésében használja a „nagy káder” meghatározást.

Bence Erika

Mesék a mozikban

Az alábbiakból megtudhatod, hogy milyen új mese alapú filmek vagy animációs filmek láthatók mostanában, várhatók a közeli vagy távolabbi jövőben a mozikban, avagy milyen újdonságokat ismertettek a készítőik ezekkel kapcsolatban.

Itt az új Hamupipőke

A klasszikus mese élőszereplős változata jelent meg a napokban. A filmet Kenneth Branagh rendezte, a főszerepekben pedig egyebek között Lily Jamest, Cate Blanchettet, Helena Bonham Cartert és Richard Maddent láthatjuk. A film, habár nem egyenes átdolgozása a mesének, de sokat vett alapul a Disney 1950-es animációs musicalfilm változatából. A történet nem sokban tér el az eredetitől, a fiatal Elláról szól, akinek kereskedő apja újból megnősül a lány édesanyjának halála után, viszont amikor édesapja is váratlanul meghal, hirtelen egy féltékeny és kegyetlen családban találja magát, új rokonainak kiszolgáltatva. Azután persze megjelenik a tündér, de nem maradnak el az egerek és a süttők sem, hogy a jó megkapja méltó jutalmát. A készítőik arra törekedtek, hogy a film kellően romantikus és varázslatos legyen, így látványos és szívemelengető alkotásra lehet számítani.

Jön a Jégvarázs 2.

Eddig csak tippelni lehetett, de most már minden bizonyos igaz a hír, hogy Elsa, Ana és Olaf is visszatér a Disney egyik legnagyobb dobásának folytatásában, ezt pedig a filmkészítők jelen-

tették be. A 2013-as film második részének munkálatai ugyanis elkezdődtek, és javarészt ugyanazok dolgoznak rajta, akik az első részben is közreműködtek. A rendezők ezúttal is Chris Buck és Jennifer Lee lesznek, míg a főszereplők eredeti hangjait kölcsönző Kristen Bell, Josh Gad is leszerződtek már a folytatáshoz. Egyelőre viszont az Elsa hangját adó Idina Menzel még kétséges, és pontos megjelenési dátumot sem jelentettek be a készítőik. A Jégvarázs sikerének köszönhetően nemrég egy kisfilm is megjelent Frozen Fever címmel.

Izgalomban tartja a kihívás

Emma Watson varázslólány volt a Harry Potterben, ezúttal pedig ismét a mesék világában találja magát. Még az idén elkezd a munkálatokat a Disney soron következő élőszereplős alkotásában, A Szépség és a Szörnyetegben. A színésznő a filmes portáloknak korábban arról nyilatkozott, hogy mennyire boldog, amiért ő kapta meg Belle szerepét, hiszen ezzel egy gyerekkori álma válik valóra. Ugyanakkor azt is elárulta, hogy fél is az új kihívástól, mivel egy olyan oldalát is meg kell mutatnia a közönségnek, amit korábban senki sem látott. Énekelnie kell, mivel a filmkészítők egyértelműen megtiltották a playbacket:

– Valamennyire tudok énekelni, úgyhogy végül is nincs gond, de azért izgulok amiatt, hogy a közönség vajon mit szól majd hozzá. Még sosem kellett filmben énekelnem, és habár nagyszerűnek tartom, hogy egy új oldalamat mutathatom meg, ez kicsit rémisztő is. Mindig ijesztő olyasvalamit tennem, amire azelőtt soha nem volt alkalmam – fejezte ki aggodalmát Emma Watson.

A film vélhetően 2017-ben kerül mozikba. Rendezője Bill Condon, akihez több film fűződik, egyebek között az Alkonyat zárófilmje, a Hajnalhasadás két része is. A Szörnyeteg szerepében Dan Stevenst láthatjuk, míg Gastont Luke Evanst játssza.

Visszalépett a versenytől

Váratlan végkifejlete lett az Eurovíziós Dalfesztivál németországi fordulójának. Andreas Kümmert, a verseny győztese a műsor végén bejelentette, hogy nem vállalja a bécsi megméretést. Az mondta, nincs abban az állapotban, hogy elfogadhassa az eredményt, ezért átadja az indulás jogát a második helyezett Ann Sophie-nak, aki szerinte sokkal rátermettebb nála. A bejelentés mindenkit hideg zuhanyként ért, tanácstalanság lett úrrá a színpadon, a közönség pedig füttyüléssel fejezte ki nemtetszését. Andreas Kümmert blues- és rockénekes nyerte meg a The Voice of Germany tehetségkutató verseny harmadik, 2013-as sorozatát. Az internetes fórumokon komoly vita alakult ki az előadó döntéséről.

SZTÁRVILÁG

Kifüttyülték őket

Natalia Kills és férje, Willy Moon az Új-Zélandi X-Faktor mentorai. Mivel pedig Willy Moon öltönyben szokott színpadra állni, a neje alaposan ledorongolta a szintén öltönyben fellépett fiatal sztárjelöltet. Hosszan ordibált vele a döntőben, hogy teljességgel hiányzik belőle az eredetiség, tiszteletlenül és arcátlanul nyúlja le a férje stílusát, gyakorlatilag egy piti stílustolvaj, egy senki. Felesége mellett állt ki Willy is, miközben a közönség döbbenten fejezte ki nemtetszését. Natalia Killsnek korábban is volt otromba kirohanása, így a szervezők szerint ezzel végleg betelt a pohár.

Rossz időszak

A hírességek életében is vannak hullámvölgyek, és ez alól Jennifer Lawrence sem kivétel. Állítólag a főszereplésével készült *Serena*, amely a *New York Times*-bestseller filmadaptációja, olyan gyenge lett, hogy a mozikig sem jut el. Még az sem segít, hogy filmbéli partnere, Bradley Cooper szintén népszerű színész. Úgy tudni, a film annyira érthetetlen és kuszára sikeredett, hogy már a tesztkritikákon sem ment át. Tovább ront a helyzeten, hogy a sok halasztgatás és változtatás után a *Serena* felvétele kiszivárgott, így bárki letöltheti magának az internetről.

Japán tehetségkutatót nyert meg

Patai Anna az idén immár másodjára indult egy japán tehetségkutatóban. Tavaly második helyezést ért el, az idén pedig sikerült megnyernie a versenyt. A *Megasztárban* feltűnt immár tizenöt éves lány produkcióját hallva a zsűri egyik tagja sírva fakadt az előadása közben, egy másik híres énekes pedig máris duettezni hívta egy koncertjére. Patai Anna azt mesélte utána az interjúban, hogy nem hitte el, amikor kimondták a nevét, hiszen ezzel egyik nagy álma teljesült, az eredményhirdetés után pedig örömben együtt sírtak az édesapjával.

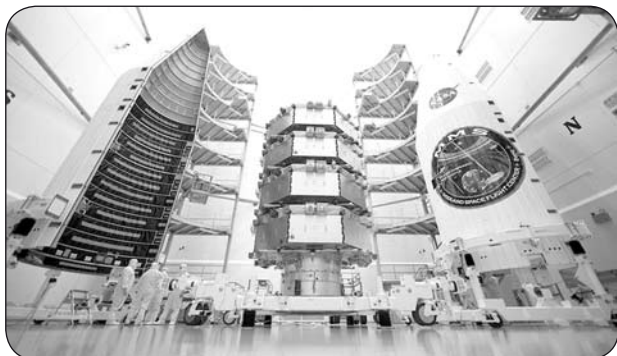

Egyszerre négy műholdat lőtt fel a NASA

Egyetlen rakétával négy egyforma tudományos műholdat indítottak útra a floridai űrközpontból a napszélnek és a Föld mágneses terének egymásra hatásának kutatására. A fellövés sikeres volt – jelentette be a NASA.

A négy űreszköz piramis formában áll pályára 60 ezer kilométer magasban a Föld magnetoszférájában, hogy az észlelés háromdimenziós lehessen.

A négy, egyenként több mint 1,2 tonna tömegű műholdat egy Atlas típusú rakéta emelte magasba. Mindegyiken száz érzékelő van. Az 1,1 milliárd dolláros program előreláthatólag két évig tart.

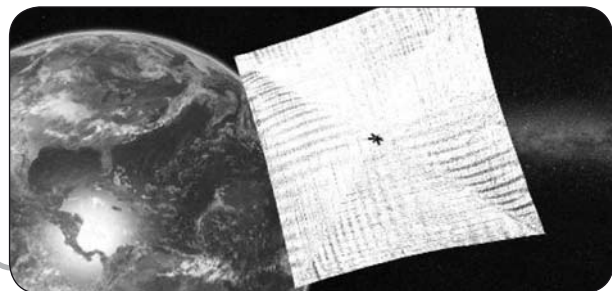
A négy műhold előkészítése az Astrotech Space Operations amerikai cég tisztaterű laboratóriumában

Vezeték nélkül továbbítottak áramot

Fejlesztéssel elérhető lesz egyszer, hogy az emberiség kihasználja az űrből elérhető energiát. Japán kutatóknak sikerült vezeték nélkül áramot továbbítaniuk: mikrohullámon 1,8 kilowattnyi teljesítményt értek el, ami elég egy elektromos vízfóráló működtetéséhez. Két, egymástól 55 méterre lévő pont között sikerült nagy pontossággal az átvitel.

A távolság nem túl nagy, de a technológia jó kezdőlépés ahhoz, hogy az emberiség kihasználja az űrből elérhető napenergiát, és továbbítsa azt a Földre – jelentette be a japán űrügynökség (JAXA).

Az űrben sok előnye lenne az napenergia kihasználásának: például állandóan elérhető, időjárástól vagy időponttól függetlenül. Az űreszközök régóta hasznosítják a Nap energiáját, az űrállomás is, a Földre viszont egyelőre csak a sci-fikben jut el a légkörön túl elfogott energia. Japán kutatók szerint a mikrohullámon működő átvitel műholdak továbbítják majd a Földtől 36 ezer kilométerre lévő napelemek energiáját. A gyakorlati megvalósítástól azonban még évtizedekre vannak, egyelőre 2040-re tippelnek, ez lehet a legkorábbi időpont a próbaüzemre. (Index.hu)

Már ilyen is lesz: Okos evőpálca

Felismeri az ételeket a Kínában fejlesztett okos evőpálca: minőségüket, kalóriatartalmukat is jelzi. A hozzárendelt alkalmazás a viselő étrendjét követi, így a fogyókúrában is segíthet.

Az okos evőpálca ötletét a cég még 2014 szeptemberében ismertette, akkor annyit lehetett tudni, hogy felismeri az ételek savasságát, kalóriatartalmát, az elkészítésnél felhasznált olaj minőségét. Eszerint az evőeszköz négy különböző ételkategória – főtt ételek, italok, húsok és gyümölcsök – adatait képes megállapítani és feldolgozni.

Az elemzéshez elég a pálcikát az ételhez érinteni, az italokat pedig a szintén okos mérőpohárba önteni. Mindkettő azonnal továbbítja az információt a mobilra, ahol az alkalmazás elvégzi a részletes kiértékelést.

A statisztikákat figyelve az applikáció hosszabb időn át követi a felhasználó étkezési szokásait, rámutat az esetleges hibákra, mint például a túlzott hús- vagy cukorfogyasztásra, a túl kevés tápanyag bevitelére. Ezzel segít fenntartani a fogyókúrát, diétát, vagy egészségtudatosabb táplálkozást folytatni.

Az ötlet nem rossz, ám kérdés, eljut-e hozzánk valaha?

Nagytakarítás a Facebookon

A Facebook egy céges blogposztban figyelmeztetett mindenkit, aki rajongói vagy céges oldalt, illetve bármilyen nagyobb közösséget vezet az oldalon: a következő pár hétben visszaesést tapasztalhatnak a követőik számában. Ennek az oka az, hogy március 12-étől nagytakarítást végez a Facebook, és kipucolja az egyes oldalak lájkolói közül az inaktívakat. Ez elvileg jó, hiszen az oldalak posztjai nem jutnak el minden lájkoló üzenőfalára. A Facebook bonyolult algoritmussal válogatja össze, kiknek tegye ki a hírfolyamába. Ha egy oldalnak sok az inaktív/passzív/nem aktív követője, a posztjai is sokszor jutnak el olyan felhasználókhoz, akik nem is olvassák azokat. A takarítás tehát növeli a posztok hatékonyságát.

Olly Murs és a kettes szám

Habár a sikere hullámzó, a brit X-Factorból ismertté vált Olly Murs Heart Skips a Beat, a Troublemaker és a Dear Darlin' című zeneszámokkal a toplisták élére ugrott az elmúlt években. Az alábbiakban viszont azt figyeljük meg, hogy a **kettes** szám mennyire jelen van az életében.

A második lett

Olly Murs 2009-ben jelentkezett a brit X-Factor hatodik szériájába. A válogatón Stevie Wonder Superstition című dalával nyugtázta le a zsűrit. Simon Cowell azt mondta a produkciójára, hogy a legkönnyebb igen, amelyet valaha adott. Ezek után Simon lett a mentora, és bejuttatta az élő show-ba is. A közönség megkedvelte Olly-t, és miután megnyerte a párbajt a **kéttagú**, Jedward ikrekkel szemben, bejutott a fináléba, ahol példaképével Robbie Williamsszel duettezhetett. Végül mégis a **második** helyet szerezte meg a versenyben, az első Joe McElderry lett.

Olly és Ben, az ikrek

Az X-Factorban Ollynak nem volt különleges a Jedward ikrekkel szembeszállni, hiszen egy lánytestvére mellett fiú ikertestvére is van, akit Bennek hívnak. Ők tehát **ketten** vannak fiútestvérek. A probléma az, hogy Olly Murs ikertestvére azóta nem beszél vele, hogy Olly 2009-ben a tehetségkutató döntőjét választotta testvére esküvője helyett. Ez csaknem öt éve történt. Ben olyannyira megsértődött, hogy nemcsak vele, hanem az egész családjával megszakította a kapcsolatot. Olly az egyik interjúban arról beszélt, hogy ez őt rettentően megviseli, hiszen több mint **két** évtizedig mindenben kitarattak egymás mellett. Olly azt is elmesélte, sosem hitte volna, hogy a testvére így reagál, de akkor úgy gondolta,

akármennyire is szereti őt, részt kell vennie a döntőn, mert azzal megváltoztathatja az életét. Mint mondta, az bántja leginkább, hogy testvére az anyjukra is megharagudott.

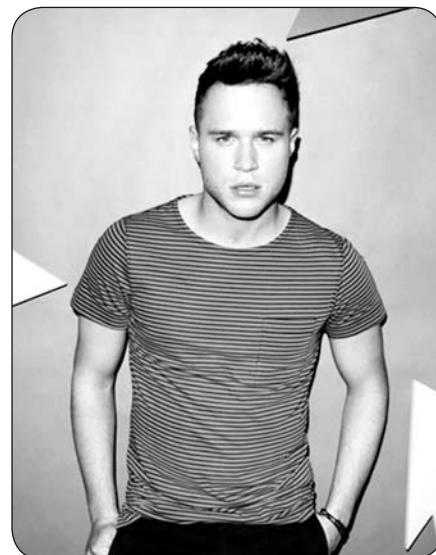
Első nagylemeze a második helyen végzett

Az X-Factor után kiadással szerződött, 2010-ben pedig kiadta első albumát Olly Murs néven, amely a lemezeladási lista **második** helyén végzett, *de ezzel kétszeres platinalemez is lett.* Következő évben megjelent a **második** nagylemeze, amely még nagyobb sikert hozott neki, hiszen az első helyre küszört fel az Egyesült Királyságban, sokat köszönve a Heart Skips a Beatnek, amelyet a brit rapduóval a

Rizzle Kicksszel közösen vettek fel. A nagylemez az *In Case You Didn't Know* címet kapta, és **első lett a lemezeladási listán.**

Harmadik nagylemeze a Right Place Right Time 2012-ben jelent meg, ez lett Olly **második** első helyezett stúdióalbuma. Ezen található a Flo Ridával közösen felvett Troublemaker is, míg a **második** kislemez az **Army of Two** lett. Ezután még három kislemez jelent meg, a Dear Darlin', a Right Place Right Time és a Hand on Heart.

Olly negyedik nagylemeze a Never Been Better tavaly novemberben jelent meg, amelyről eddig **két** zeneszám került a toplisták legjobb ötös mezőnyébe, a Travie McCoy-jal közösen felvett Wrapped Up és Demi Lovatóval készített Up.

„Április, bolond, aki járja is”

Aprilis elseje a bolondság, a tréfákozás napja. Ilyenkor sok minden megenyedhető, és az ötletes tréfákon nem illik megsértődni. Persze, mindennek van határa, és nem jó, ha a bolondozás durvaságba torkollik. Ám a jól irányzott poénok frissítően hatnak az emberre. És azt vajon tudod-e, honnan származik az áprilisi tréfákozás szokása? Ezt az időszakot az ókori rómaiak Vénusz istenasszonyának szentelték, mert a naptárt megreformáló Julius Caesar a saját családjának ősanját tisztelte benne. Ám hogy ebből a naptárból miképpen is lett a bolondok napja, azt valójában nem lehet tudni. Rengeteg találgatás van az eredetéről, ám egyik sem túl meggyőző. Talán az óitáliai Szaturnáliákból származó középkori bolondünnepre vezethető vissza? Az egyetlen szépséghiba csak az, hogy ezt az ünnepet december 28-án vagy újév napján, január 1-jén tartották. Egy másik forrás szerint az áprilisi tréfákozás eredetét Franciaországban kell keresnünk. A régi francia naptár szerint az esztendő április 1-jén kezdődött. Ezen a napon ősi szokás szerint az ismerősök ajándékokkal lepték meg egymást. IX. Károly király 1564-ben azt a rendeletet hozta, hogy az esztendőnek onnantól fogva január 1-jén kell kezdődnie. Így az ajándékozások időpontja is áttolódott január első napjára, de a régi évkezdés még sokáig kísértett az emberek emlékezetében. Eleinte április 1-jén is küldözgettek ajándékokat egymásnak, majd – tekintettel a kettős költségre – az április elseji ajándékozgatás átalakult: értékes meglepetések helyett

inkább tréfákat küldtek, s végül kialakult az a szokás, hogy a második évkezdetet hamiskodással, vagyis bolondozással ünnepelték meg. Talán az egyik legrégebbi tréfát Toulouse grófja, XIV. Lajos francia király fia eszelte ki. Áldozatul Gramont márkit választotta. Március 31-ének éjszakáján, mialatt a márki aludt, a gróf cinkosaival kilopatta a ruháit. Minden egyes darabot felfejtettek, majd újra összevarrták, de szűkebbre. Reggel a márki fel akarta venni a nadrágját, de nem fért bele. Riadtan nyúlt mellénye után, ám nem tudta begombolni. Ugyanígy járt a kabátjával is. Javában küszködött, amikor rányitotta az ajtót az egyik cinkostárs: „Az istenért, márki,

mi történt önnel? Egészen meg van dagadva!” A márkiról gyöngyökben hullt a veriték, hogy miféle furcsa és borzasztó betegség üthetett ki rajta. Orvosért futtattak, az orvos pedig – aki szintén beavatott volt – megvizsgálta, receptet írt és gondterhelten távozott. Elszaladtak a recepttel a gyógyszerészhez, aki visszaküldte, hogy nem érti. Nem is érthette, mert ez volt ráírva latinul: „Accipe cisalia et dissiue purpunctum”. Vagyis „Végy ollót, és vágd fel a mellényedet!” Hogy a márki miképp reagált az ugratásra, azt ma már nem tudhatjuk. Az viszont örök érvényű igazság, hogy másokon nevetni könnyebb, mint magunkon – még áprilisban is.

Maradtak ránk feljegyzések, melyek szerint már az ókori görögök szenteltek egy napot a nevetés, a jókedv istenének. Európa szinte minden országában megtartják a vígasságok napját. Az április elsejei beugratás az ókori tavaszkezdő örömnünnepekre vezethető vissza, a németektől jutott el hozzánk is. Senki sem szereti, ha beugratják, de ez a nap mégsem telhet úgy el, hogy ne próbálnánk mi is másokat átverni, esetleg felvidítani. Sőt sokunk azzal a gondolattal kel fel ezen a napon, hogy valakit biztosan megviccel, már jó előre kiterveli a maga kis tréfáit. Franciaországban például április elsején úgy viccelik meg egymást az emberek, hogy kis halfigurát akasztanak szétszórt és figyelmetlen ismerőseik hátára. Magyarországon sok iskolában április elsején „fordított napot” tartanak. A tanárok beülnek a padokba, a diákok tanítanak. A gyerekeket is gyakran megtréfálják ezen a napon. Elküldik őket a boltba szúnyogzsírért, hegedűbillentyűért, esernyőmagért...

Udvari bolondok

Már az ókorban is előfordultak olyan személyek, akiknek feladata volt a nagy urakat, különösen lakoma alatt és után, tréfaikkal szórakoztatni. Rendesen kiváltságos joguk volt kényesebb és urukat, királyukat érintő témákat is érinteni, sőt néha izléstelen módon tárgyalni. Ennek néha megvolt a maga előnye, mert egy sikerült tréfával jó kedvre hangolnia uralkodóját, olyan tárgyak felé irányíthatta annak figyelmét, melyet más udvari embernek említeni is tilos volt. Némely udvari bolond szellemessége a történelem lapjain is helyet kapott. Így pl. Bölcs Frigyes szász választófejedelem udvarában Klaus Narr, kinek bohóságai több kötetben meg is jelentek. Egyes főúri házaknál még a XIX. században is tartottak bohócokat. Szigligeti Ede A dráma és válfajai című munkájában elmondja, hogy gyermekkorában még látta a nagyváradi prépost grófnak az udvari bohócát. A hagyomány sokat mesél Mátyás király, Apafi Mihály és Stibor vajda Beckó nevű udvari bohócáról.

Az egy személyben showman, őszinte tanácsadó és meghitt bizalmas szerepét magukra öltő udvari bolondok a maguk

sajátosan pimasz és gúnyos őszinteségével a királyi udvar álszent magatartása elé állítottak görbe tükröt – legalábbis ameddig hagyták.

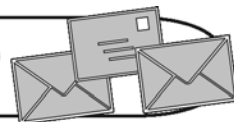

Ugye ismerős a többágú bolondsipka, vagy csörgő sipka, amilyent hajdan az udvari bolondok és bohócok viseltek?

Április bolondja

Április bolondja
Felment a toronyba.
Megkérdezte: hány óra?
Fél tizenkettő,
Bolond ez a kettő.

(magyar népköltés)

Csiszér László a Hunyadiban

Iskolánkban az oktatás és nevelés mellett mindig fontos hely illette meg a vallást – írják a csantavéri Hunyadi János iskola diákjai. – Csütörtökön, március 17-én vendégünk volt Csiszér László énekes, zenész, dalszerző. A budapesti Új Jeruzsálem Katolikus Közösség tagja, ott szolgál, mint dicsőítővezető a közösségi és evangelizációs alkalmakon. Dalaival, zenéivel körbeutazza a magyarok lakta területeket, így adva tovább Krisztus örömhírét az embereknek.

Csiszér László

Táncoló tömeg

László Csantavéren beszélt a hit erejéről, fontosságáról, arról, hogyan jutott el Istenhez. Elmondta, hogy mikor úgy érezte, mindent megkapott az élettől, hírnevet, pénzt, szerető családot, szeretmet, akkor jött rá igazán, hogy valami hiányzik. Ezt a valamit a hitben, Jézusban találta meg.

Elmesélte, hogy a világi élet után milyen megnyugvást hozott számára az egyházi

élet, a világi után egyházi zenével való foglalkozás. A tanulók élvezték az előadást, különösen, amikor egy-egy csodás dalnál ők is bekapcsolódhattak az éneklésbe, vagy mutogatással emelték a hangulatot. Különösen nagy örömet okozott számukra, mikor vendégünk és Utcai Róbert plébános társágában táncolhattak – áll többek között a tudósításban.

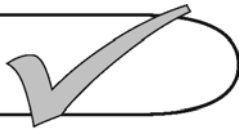
NEVEM: Nagy Anna
BECENEVEM: –
CÍMEM: 24430 Ada, Mita Radujkov 22.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. c.
OSZTÁLYFŐNÖK: Solymosi Éva.
ALSÓS TANÍTÓNŐIM: Berta Rózsa, Barna Helga.
AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:
 elnök: Gordos Ágnes, titkár: Onyeczki Babett, pénztáros: Fehér Ivonn.
KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Spagetti, tea.

MIT TUDOK ELKÉSZÍTENI: Spagetti, palacsinta.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Földrajz, magyar, angol, német, informatika.
AMI NEHEZEN MEGY: –
KEDVENC TANÁRAIM: Matic Ilona, Máriás Valéria, Csepák Szilvia.
KEDVENC OSZTÁLYTÁRSAIM: Anna, Dorina, Viktor, Kata, Ági.
KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC KÖNYVEM: A két Lotti.
KEDVENC HOBBIM: Tánc.
KEDVENC SPORTOM: Úszás.
KEDVENC EGYÜTTESEM: Bytheway.
KEDVENC SZÍNÉSZEM: Selena Gomez.
KEDVENC SZÍNEIM: Lila, kék.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Tél, tavasz.
KEDVENC ÁLLATOM: Kutya, nyúl.
NO ÉS A SZERELEM? –.

NEVEM: Bezdán Dorián
BECENEVEM: –
CÍMEM: 24430 Ada, Hajduk Veljko 31.
SULIM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. c.
OSZTÁLYFŐNÖK: Solymosi Éva.
ALSÓS TANÍTÓNŐIM: Barna Helga.
AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:
 elnök: Gordos Ágnes, titkár: Onyeczki Babett, pénztáros: Fehér Ivonn.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Földrajz, magyar, biológia, német.

AMI NEHEZEN MEGY: Matek.
KEDVENC TANÁRAIM: Matic Ilona.
KEDVENC OSZTÁLYTÁRSAIM: Novák Balázs, Véber Róbert, Gyalus Csongor.
KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC KÖNYVEM: Tom Sawyer kalandjai.
KEDVENC HOBBIM: Horgászás.
KEDVENC FILMJEIM: Celeb vagyok, Vasember.
KEDVENC SPORTOM: Asztalitenisz.
KEDVENC DALOM: Anti bácsi dala.
KEDVENC SZÍNEIM: Sötét zöld, sötétkék.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Tél.
KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Spagetti, csevapcsicsa, Coca-cola.
MIT TUDOK ELKÉSZÍTENI: Tea, palacsinta.
KEDVENC ÁLLATOM: Fehér tigris, oroszlán, vadmacska.
MI LESZEK, HA NAGY LESZEK: Gépkészelő.
NO ÉS A SZERELEM? Nincs.

Mennyire vagy megfontolt?

Komolyabb és megfontoltabb vagy az átlagnál, vagy éppen az arany középutat járod? Megtudod, ha őszintén válaszolsz az alábbi kérdésekre.

1. Nehezen viseled a hibáidat?

- a) Igen. (0 pont)
- b) Nem. (1 pont)

2. Szívesen beszélgetsz?

- a) Igen. (1 pont)
- b) Nem. (0 pont)

3. Elvárod, hogy az emberek kedveljenek?

- a) Igen. (1 pont)
- b) Nem. (0 pont)

4. Képes vagy egyszerre több dologra összpontosítani?

- a) Igen. (1 pont)
- b) Nem. (0 pont)

5. Ugyanúgy vigyázol más dolgaira, mint a sajátodra?

- a) Igen. (1 pont)
- b) Nem. (0 pont)

6. Könnyen kérsz bocsánatot?

- a) Igen. (1 pont)
- b) Nem. (0 pont)

7. Gyakran érzed, hogy nincs semmihez sem kedved?

- a) Igen. (0 pont)
- b) Nem. (1 pont)

8. Gyorsan dühbe gurulsz?

- a) Igen. (0 pont)
- b) Nem. (1 pont)

Értékelés

0–3 pont:

Nem gondolod, hogy a legtöbbször túl kisgyerekesen viselkedsz? Úgy látszik, az átlagnál jóval éretlenebb vagy. Gyakorolj több önkritikát, s meglátod, egy csapásra javulnak az eredményeid!

3–5 pont:

Sem komolyabb, sem megfontoltabb nem vagy az átlagnál. De ne aggódj, az eredményed az idő elteltével javulni fog, hiszen minél többet tapasztalsz, annál megfontoltabbá válsz.

6–8 pont:

Ez aztán a teljesítmény! Igazán komoly és megfontolt vagy. Vigyázz azonban, túlzásokba ne ess! Néha nem árt egy kicsit lazítani.

Horoszkóp

Kos

Ha valami kibillent az egyensúlyodból, nehéz lesz újra felvenni a szerepet, ezért próbáld meg elkerülni azokat a tényezőket, amik megzavarhatnak! Sokkal eredményesebb hetet zárhatsz így.

Bika

Érzed, hogy nem tudsz mindent egyszerre megvalósítani, és lesz olyan, amiről le kell majd mondanod. Rajtad múlik, hogy mi az, amit hajlandó vagy feláldozni a siker érdekében.

Ikrek

Rosszul viseled, ha valaki más rendelkezik az idő fölött, de most kénytelen vagy ebbe belenyugodni, egyelőre ugyanis nem vagy abban a helyzetben, hogy ezzel vitatkozhatsz.

Rák

Úgy érzed, bármit csinálsz is, az nem elég jó, és leginkább azért van ez, mert magadnak akarsz bizonyítani, magaddal kapcsolatban pedig nagyon szigorú vagy. Lehet, hogy ideje egy kis engedményt tenni.

Oroszlán

Próbálsz megtalálni az egyensúlyt, de nem egyszerű ez a feladat, ha sokkal többet szeretnél, mint amennyit most elérhetsz. Vigyázz, mert ha túlságosan távoli gyümölcsért nyúlsz, könnyen kibillenhet alólad a létra!

Szűz

Eldöntötted, hogy követsz valakit, de most elbizonytalanodhatsz a döntéseivel kapcsolatban. Mégis az a legjobb, ha végigjárod ezt az utat, de azért készen állsz arra, hogy a magad lábára állj.

Mérleg

Bizonytalan vagy szinte mindenkivel szemben, ami érthető is, hiszen sokat csalódtál. Vigyázz, mert lehet, hogy ezek a csalódások akkor is visszatartanak, amikor a bizalomnak lenne itt az ideje!

Skorpió

Valaki nagy terveket szövöget, és lehet, hogy te keletlenül érzed magad ettől, de nem biztos, hogy a nagy szavak tettekké is válnak. Néha jobb csendben maradni.

Nyilas

Senkit nem akarsz megbántani, most mégis úgy alakulhat, hogy valami olyasmit mondasz, amivel kicsit túllősz a célon. Ne akard elkenni a dolgot, vállalod a felelősséget!

Bak

Főlegesen szorongsz valami miatt, amiben pedig jó vagy, és remek eredményeket értél el. Bizz egy kicsit önmagadban, és merj hangot adni a véleményednek!

Vízöntő

Nem mindig érted teljesen, hogy mások mit várnak tőled, de attól még igyekszel a legjobb eredményt hozni. Bízol abban, hogy a jó úton jársz, mert most nagy lépéseket teszel meg.

Halak

Ha tudod, hogy valamivel kapcsolatban hajlamos vagy hibázni, akkor most különösen figyelj oda, mert ez jelentheti a különbséget a siker és a bukás között! Tartsd nyitva a szemedet!

„Kedves Bizi!

Hetedikes lány vagyok. Nagyon rosszul érzem magam az osztályomban. Kérlek, segíts, adj nekem tanácsot, hogy mit tegyek! Nem tudom, mi történt, de az utóbbi időben leromlottak az osztályzataim, úgy érzem, rengeteg a tanulnivaló, amivel nem tudok mit kezdeni. Igyekszem kijavítani az osztályzataimat, de amikor jelentkezem az órán, hogy javítani szeretnék, az egyik osztálytársam majdnem minden alkalommal gúnyosan odaszól, hogy milyen „lúzer” vagyok, hogy elhányja magát tőlem, és más csúnyaságokat is odamondogat. Én ilyenkor hallgatni szoktam, mert sírhatnékam van, és akkor még inkább szekál, hogy picogok, és nagyokat röhög rajtam. Próbáltam már négy szemközt beszélni vele, hogy hagyjon békén, de (hogy az ő szavait idézzem) elküldött a „p....-ba”, elfordult, faképnél hagyott. Mit tegyek, hogy békén hagyjon, és leszálljon rólam? Nagyon kérek, segíts rajtam!

Válasz:

Kedves Lili!

Azt hiszem, hogy ami a helyzeted megoldását illeti, jó úton haladsz, mert világos elötted a problémád, megfogalmaztad, és lépéseket tettél annak érdekében, hogy megoldod a gondodat, úgy a tanulást illetően, mint az iskolatársad erőszakos viselkedését illetően is. Sajnos ezt a problémát te egyedül nem tudod megoldani, mert ami kettőtök között folyik, az egész osztály és az osztályfőnök problémája. A tanáraidé, az iskola szakszolgálatáé, sőt az egész iskoláé is, nem csak a tiéd. A fiúnak is ugyanúgy segítségre van szüksége, mint neked. Sőt, feltehető a kérdés, mit tesznek az osztálytársaid és a tanár is olyankor, amikor ez a fiú ilyen csúnyán, bántóan és megalázóan bánik veled mindenki szeme és füle hallatára?! A következő lépésed az legyen, hogy nem teszel lakatot a szádra, hanem elmondod a problémádat az osztályfőnöknek és a szüleidnek is. Feltétlenül szóljatok az iskola pedagógusának, pszichológusának! Órán pedig, ha újra odaszól neked a fiú, szólj az órát tartó tanárnak is, ha ő maga nem tesz lépéseket, hogy megszakítsa az osztálytársad bántó viselkedését! Ha megosztod másokkal is a problémát, sokkal nagyobb a valószínűsége, hogy mindenki megkapja a szükséges segítséget és a megfelelő, hosszan tartó, mindenki számára kielégítő megoldást.

„Kedves Bizalmas sorok!

Rendszeresen olvasom a Jó Pajtást, és majdnem mindig elolvasom a Bizalmas sorokat is. Tudom, hogy nem egyszer írtál a barátnőmnek, barátokkal kapcsolatos problémákról. Nekem is ilyen „barátnős” problémám van. Három vagyunk nagyon jó barátnők, de teljesen más típusúak vagyunk. A igazi bombázó, mindig csinos, szeret sminkelni (néha még az iskolába is így jön), szeret a fiúkkal szabadabban viselkedni. K-nak rövidre van vágva a haja, inkább nadrágos típus, szeret feketébe öltözni, nem beszél sokat. Én magamat sűrűre kisegérnek írnám le. A-t sokszor kritizálja K a szabados viselkedése miatt, nem tudja elviselni. Köztünk szólva szerintem irigy rá. Már többször megpróbálta mind a kettő, hogy a másik ellen fordítson, de mivel mindkettejüket nagyon szeretem, és továbbra is szeretnék velük így barátkozni, nem sikerült nekik. Megpróbáltam összebékíteni őket, ami nem járt sikerrel, sőt elmérgesítette a helyzetet hármunk között. Nem tudom, mit tegyek. Most már az is nagyon jó lenne, ha minden úgy lenne, mint régen. Sajnáltnám, ha nem lennének együtt, mert óvodás korunk óta barátkozunk, és mindketten nagyon hiányoznának. Mit tegyek? Kérlek, segíts!

B. F. barátnők”

Válasz:

Kedves B.F. barátnők!

Sajnos nem sok lehetőség van ebben az esetben, mert a lányok egyre távolabb kerülnek egymástól a nagy stílusbeli és személyiségbeli különbségek miatt. Lassan el kell fogadnod, hogy nem lehet visszatérni a régihez, hogy mind a hárman mindig együtt lehessetek. Én úgy látom, hogy te sok mindent megtettél annak érdekében, hogy a barátnőd újra közelebb kerüljenek egymáshoz. Itt az ideje, hogy az egész dolgot egy teljesen új szemszögből szemléld, és próbáld megoldani a gondodat: hogy ne veszítsd el egyik barátnődet se. Amit megtehetsz, hogy egy időre békén hagyod őket. Mindkettővel barátkozz továbbra is, de ne próbáld azzal, hogy újra összehozd őket. Mondd meg nekik, hogy tilos a társaságodban a másikat szapulni, szidni és emlegetni. Ha nem akarnak egymással barátkozni, legyen úgy, de neked nem tilthatják meg, hogy bárkivel is barátkozz, ha egyedül vagy. Ha megpróbálnának megszarolni, akkor a te barátságodat veszíthetik el. Szentelj mindkettőjükre annyi időt, amennyit igényelnek, és amennyit te megengedhetsz magadnak.

A barátnőd barátnője nem kell, hogy a te barátnőd is legyen. Jó lenne, ha nem beszélne semmiről sem a másik barátnődet érintő dolgokról, és azt is meg kell értetned velük, hogy a barátság bizalmat és egymás megbecsülését is jelenti. Ezért hagyjunk kell a másikat, hogy azzal barátkozzon rajtunk kívül, akivel akar. Ha megbízunk a másikban, megbecsüljük a másik értékeit, megértjük az igényeit, akkor irigységnek nincs helye ebben a viszonyban. Közben lassan kezdj el más lányokkal és fiúkkal is barátkozni. Szélesítsd az ismeretségi és baráti köredet, aktívan keresd azokat a társakat, akikkel jól érezd magad egy társaságban. Engedj közelebb magadhoz másokat is, ne csak ezt a két gyerekkori barátnőt. Erre a szélesítésre azért is szükség van, mert előbb-utóbb eljön az az idő is, amikor középiskolába beiratkozva, már nem lesz módod úgy és annyit találkozni velük, mint régen. Meg kell tanulnod, hogy másokkal is jól érezheted magad, nem csak kettőjükkal.

„Kedves Bizi!

Nyolcadikos lány vagyok, és egy szerelmi gonddal küszködök! Nem tudom, mit tegyek. A barátnőm volt fiúja kezdett el hívogatni és futni utánam. Nagyon jól megértjük egymást, szeretek a társaságában lenni. De nem vagyok biztos benne, hogy okos dolog lenne járni vele. Lehet, hogy csak szórakozik velem, vagy igazából tetszem neki?! Kérlek, segíts!

Jácintka”

Válasz:

Kedves Jácintka!

Ha hiszed, ha nem, bennem is hasonló kérdés vetődött fel első pillanatban, mert gondolom, a barátnőddel való viszonyod nagyon is fontos számodra, és félsz, hogy ha kiderül, hogy elkezdte járni a volt fiújával, megromolhat közöttetek a barátság. Benned a megérzéseid, az intuíció kezdett el munkálkodni, és sokszor jó, ha meghallgatjuk, mit is sugall nekünk. Érzed, hogy valami nem stimmel a dologban, csak még nem jöttél rá, hogy mi is az. Gondolom, hogy a fiúnak te vonzó vagy, és azért kezdett el udvarolgatni neked, nem azért, hogy szórakozzon veled, átverjen téged. Valószínűleg érzed, hogy nem szeretnél a barátnőd nyomdokaiba lépni, nem akarsz, hogy a fiú veled vigasztalódjon. Hogy a fiú valóban mit érez, és mik a szándékai, azt csak ő tudja. Ezért, hogy mégis biztos legyél a dologban, jó lenne alkalmas adni neki, hogy bevallja az érzelmeit. Legyél vele nyílt, és mondd meg neki, hogy milyen gondolatok és érzelmek ébredtek fel benned, te hogyan látod a közeledését. De az is fontos lenne, hogy megtudd a barátnőd véleményét a fiúról, és hogy mit szólna, ha te közelebb kerülnél a fiúhoz. Sajnos azt is el kell majd döntened, hogy mi a fontosabb számodra, a fiúval való érzelmi, vagy a barátnőddel való baráti kapcsolatod. Itt neked kell önállóan döntened.

Ezért érdemes inkább este edzeni

A rendszeres testmozgás nagyon fontos, de az sem mindegy, hogy a nap mely szakaszában szánod rá magad a sportra. Mindenkinek más a bioritmusa, így még egyesek a korán kelésre és a reggeli edzésre esküsznek, addig mások képtelenek arra, hogy este hat előtt komolyabb testmozgást végezzenek. Könnyen lehet, hogy az utóbbi kategóriába tartozók vannak előnyben, kutatások ugyanis bizonyították, hogy az esti edzésnek sokkal több jótékony hatása van, mint a reggelinek.

Hosszabb ideig bírod a hajtást

Ha megszoktad, hogy reggelente jársz például futni, a tested is hozzászokik. Ám a szervezeted alapvetően inkább estére éri el az intenzív mozgáshoz ideális állapotot, így ha kiemelkedő teljesítményre vágysz a sport terén, inkább az esti órákban fuss.

Tökéletes stresszmentesítő

A nap folyamán bizonyára téged is sokszor felidegesítenek, a felgyülemlett feszültséget pedig valahogy le kell vezetni. Erre pedig mi sem jobb megoldás, mint egy hatalmas izzadás egy jó ugrálós aerobics-órán.

Sok új embert ismerhetsz meg

Megfigyelések rávilágítottak arra a különös tényre, hogy azok, akik reggelente járnak edzeni, nem szívesen cseverésznek a többiekkel, az este sportolók ezzel szemben szívesen állnak le beszélgetni a környezetükben lévőekkel. Vagyis ösztönöz a kellemeset a hasznossal, nemcsak a testüket, hanem a lelküket is boldoggá teszik.

Jobban alszol

Ha nehézséget okoz, hogy esténként elaludj, próbáld ki, milyen az, ha egy edzéssel lefárasztod a tested! Hidd el, hogy a zuhanyzás után már fél órával azt fogod érezni, hogy leragad a szemed, és olyan édesen alszol, mint egy óvodás.

Nyugodtabb leszel a másnap reggeled

A jó alvásból logikusan következik, hogy másnap sokkal kipihentebben és frissebben ébredsz. Ráadásul sokkal egyszerűbb lesz a készülődés, ha nem kell csak azért korábban kelned, hogy még elmenj edzeni a tanítás kezdete előtt.

Sokkal többet kéne napoznod, mint hinnéd

Lassan itt a tavasz, visszatér a nap is. Emiatt valószínűleg jobban is érzed magad a bőrödben.

Az emberi test varázslatos organizmus: képes alkalmazkodni a legtöbb természetben tapasztalható viszonytárhoz, így a napsugárzás mértékéhez is.

Amikor őseink nagyjából százezer éve megkezdtek a kivándorlást az egyenlítő környékéről, azaz az erősen napsütötte területekről, a természetes kiválasztódás nagyon érdekes eredményeket produkált. Mivel a sötét bőr természetes védekezőképesége megakadályozta, hogy a gyengébben sugárzott területeken élők elegendő D-vitaminhoz jussanak, sokan belehaltak a hiánybetegségekbe.

Pár ezer év alatt azonban megoldódott ez a probléma is: az egyenlítőtől távol élők bőrszíne kivilágosodott, hogy a csökkent mennyiségű UV-sugárzást is hasznosítani tudja, így az egyensúly helyreállt. De mintha manapság félnénk kihasználni a Nap áldásos tulajdonságait – írja egy amerikai asztronómus, Bob Berman a *The Sun's Heartbeat* című könyvében.

A professzor szerint dőreség lenne azt feltételezni, hogy mindent tudunk az emberi testről, ezért nem is lehet biztosan kijelenteni, hogy táplálékkiegészítőkkel és az étellel megfelelő mennyiségű D-vitamint tudunk a szervezetünkbe juttatni. A biztonságos, egészséges mértékű napozás szerinte esszenciális egészségünk megőrzéséhez: heti háromszor 15 percnyi, naptej nélküli napfűrdözés hatására testünk képes előállítani – és raktározni is – az egész évre szükséges D-vitamin mennyiséget, annyit, amennyit kb. 200 pohár tej elfogyasztásával tudnánk magunkhoz venni.

Így aztán egyértelművé válik, hogy – mint mindenből – a napsütésből is megárt a sok, de ha észszerűen használjuk ki, olyan betegségektől védhet meg, mint a gyermekkori asztma, az autoimmun betegségek, az autizmus és az angolkór.

Össze-vissza alszol, ébredsz? Segítünk

Hétvégén hajnali fél négyig chatelsz a kismemelteddel, aztán hétfőn ismét tanítás? Nehéz ügy, de van megoldás erre is. Ez valakinek meglepően könnyen megy, másoknak kevésbé. Ha kipróbálsz az alábbi tippeket, idővel talán te is az első csoportba tartozol majd.

Tiszteld a tested!

Tudatosítsd magadban, hogy a napi 7–8 óra (sőt, általános iskolás korban inkább 10 óra) alvási szükség van, történjék bármi, különben előbb vagy utóbb kiütözik ennek hiánya. Az energiatalok és a kávé nem jelentenek megoldást, csak még tovább nehezítik a tanulással amúgy is leterhelt szervezeted dolgát. Ha meg szeretnéd könnyíteni az elalvást, napközben fogyassz könnyű, egészséges ételeket, igyál elegendő mennyiségű tiszta vizet, és ügyelj arra is, hogy fél, de inkább egy órát aktívan sportolj! Közvetlenül lefekvés előtt lehetőleg ne egyél!

Válts taktikát!

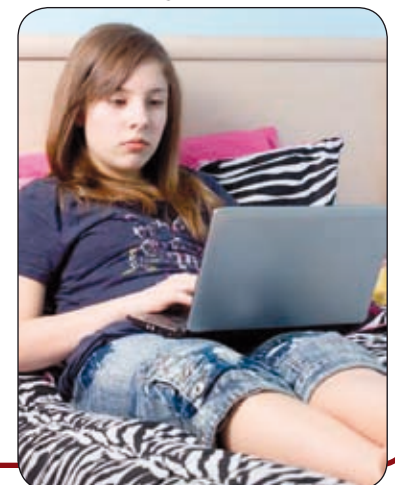
Számos szakértő szerint a modern technológia nagy mértékben felelős az agy túlpörgéséért. Gondolj csak bele: amíg nem kellett percnként ennyi információt feldolgoznunk, nem néztünk folyamatosan valamilyen mesterséges fényrel megvilágított képernyőt, és kellően megmozgattuk a testünket a mindennapi teendők során, valószínűleg könnyebben szenderültünk álomba esténként. Lefekvés előtt legalább egy órával kapcsolj ki a mobiltelefonodat, a számítógépet, a TV-t, és próbáld minél természetesebb környezetet teremteni magad körül!

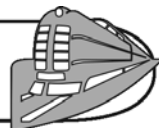
Tartsd magad egy rendszerhez!

Feküdj le és kelj fel idejében, ne aludj délig, mert ez felborítja az időbeosztásodat és a természetes ritmusodat! Ez egyrészt visszazoktat ahhoz, hogy időben ágyba búj, másrészt nem csábít arra, hogy az agyad üresjáratát éjszaka nyúló számítógépezéssel töltsd ki.

Törleszd az adósságaidat!

No, nem az anyagiakról beszélünk, igenis létezik a szundiadósság is. Tegyük fel, hogy két hét alatt felgyülemlett vagy öt óra alvásadósságod, azaz összesen ennyivel szenderegteél kevesebben a kelleténél. Ha a tested jól működik és egészséges, ezt jelezni is fogja, és meglepő, de pontosan annyival több pihenést igényel majd, mint amennyivel megrövidítetted. Bár sok szakértő vélekedik úgy, hogy ha napközben csendes pihenőzöl, az negatívan hat az éjszakai alvási, mégis jó a lehető leghamarabb rendezni ezt az igen fontos tartozást.

Irány a természet a sokszínű Kárpátalján!

Utazásaink során ezen az oldalon időről időre „ellátogatunk” olyan vidékekre, ahol régóta élnek magyarok, viszont Magyarországon kívül rekedtek. Legutóbb a palócok és a székelyek földjén jártunk, ezúttal Kárpátaljára látogatunk el.

Kárpátalján születtek

A Kárpátok alatt ringott a bölcsője többek között Rákóczi Ferenc fejedelemnek, Munkácsy Mihály festőnek, Ugocsa urainak, a Perényieknek vagy például a mai korban Vidnyánszky Attila színházi rendezőnek, a budapesti Nemzeti Színház jelenlegi igazgatójának.

A mintegy 13 ezer négyzetkilométer kiterjedésű Kárpátalja ma Ukrajna nyugati vidékének számít, Magyarországgal, Szlovákiával, Romániával és egy kis szakaszon Lengyelországgal szomszédos. Kárpátalja csaknem ezer éven át Magyarország, majd a trianoni békeszerződést követően Csehszlovákia, utána pedig 1945-től 1991-ig a Szovjetunió része volt. Az utóbbi 24 évben Ukrajna kötelékébe tartozik. Sajnos az utóbbi hónapokban háború dúl ebben a túlnyomórészt szláv országban, igaz

az ország másik, keleti szegletében, de következményeit megérzi mindenki.

Kárpátalja a magyarság szempontjából azért különleges hely, mert ezen a vidéken érkeztek honfoglaló őseink a Kárpát-medencébe. A Vereckei-hágó ősidők óta használt út volt, nem véletlenül használták hát 895-ben őseink sem. A vidéket azóta is lakják magyarok, noha soknemzetiségű terület, élnek ott ruszinok, románok, ukránok, oroszok...

Az 1910-es népszámlálás során például 185 ezren vallották magukat magyarnak a 605 ezer fős lakosságból, míg a 2001-es népszámláláskor 151 ezren az 1 millió 250 ezer lakos közül.

Egyébként az ottani táj igencsak különbözik a vajdaságitól. Túlnyomórészt hegyvidéki, csupán egyötöde alföld. A táj képét a Kárpátok vonulatai határozzák meg: a Beszkidék és a Gorgánok a vízválasztón helyezkednek el, míg tőlük távolabb a Poloninák, a Vihorlát-Gutini hegylánc és a Máramarosi havasok húzódnak. Kárpátalja és egyben Ukrajna legmagasabb pontja a 2061 méteres Hoverla. Fő kulturális látnivalók a várak és várromok, melyek közül legjelentősebb a munkácsi és az ungvári vár. A kastélyok közül a beregvári Schönborn-kastély a legszebb, de érdemes megnézni a nagyszőlősi Perényi-kastélyt, a szentmiklósi Rákóczi-kastélyt is. Számos látványos templom gazdagítja a városok képét, közöttük fatemplomok, ezek a ruszin népi építészeti remekai.

Legnagyobb városok Ungvár (ukránul: Uzshorod), Munkács (Mukacseve), Huszt (ugyancsak Huszt), Beregszász (Berehove). Azt mondják, Kárpátalján igencsak megéri elővenni a túrabakancsot, és irány a természet! Kiepitett, többé-kevésbé könnyen járható túraútvonalakon juthatunk el a legszebb látnivalókhoz. Útközben több helyen is fakadnak oldott ásványi anyagban gazdag források. Érdeemes megkóstolni ezt a kissé szokatlan illatú és ízű vizet.

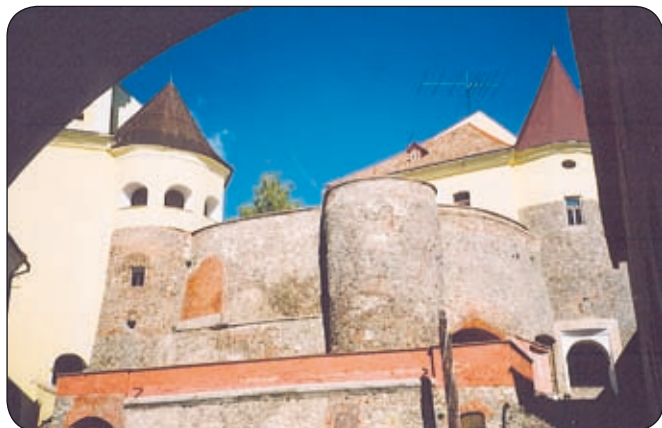

Kárpátalja egyik gyöngyszeme a Szinevéri-tó és környéke. A 40 hektár nagyságú Szinevéri-tó Nemzeti Park a Gorgánok hegyei között fekszik, ott, ahol a Tisza mellékfolyója, a Talabor ered. Ez Kárpátalja legnagyobb tava, legmélyebb pontján 22 méter, vízében szivárványos, folyami és tavi pisztráng is él. Közepén kopár szikla emelkedik ki a vízből, emberi szemre emlékeztető formát adva a képződménynek. A tóhoz egy szép monda is kapcsolódik, a grófkisasszony (Színye) és a pásztorfiú (Vér) tragikus szerelmi története, melyben a gróf gonosz módon megölette a pásztorfiút, nehogy „rangon alul” keljen férjhez adnia a lányát. Színye, ahogy meglátta, mi történt szerelmével, sírni kezdett, és végtelen bánatának könnycseppjei tóvá növekedtek.

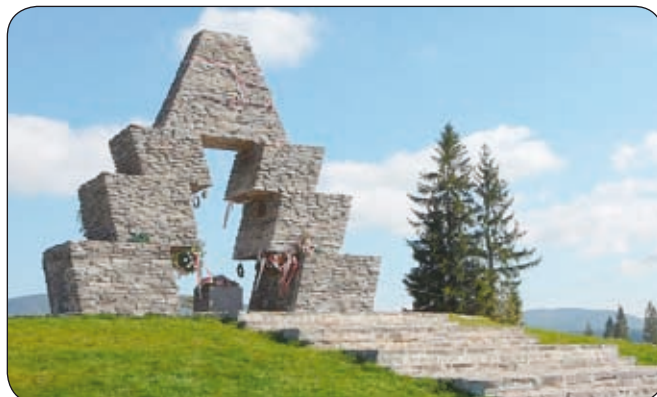
N-a

Mi fán terem a hágó?

A hágó olyan hegyek, havasok,ombok között fekvő út, amelyen keresztül túl lehet jutni egy hegyláncon. Mivel a világ hegységei mindig is jelentős akadályt képeztek az utazásnak, a hágók fontosak voltak már az írott történelem előtt is, és kulcsszerepük volt a kereskedelemben, háborúban és népvándorlásokban.

A híres munkácsi vár

A honfoglaló magyarok többsége a Vereckei-hágón keresztül érkezett a Kárpát-medencébe

				✿			✿		
					✿			✿	
	✿								✿
M	I	K	I	✿	✿				
		✿						✿	
		✿						✿	
			✿			✿			

Berakós rejtvény

Tudod-e, mi a neve vidéken a konnektornak?
Megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat az üres ábrába.

- Kétbetűsek:** AK, AN, AT, ÁT, GA, KA, LE, RT, TE, TI.
Hárombetűsek: ADE, ERE, ETN, OÉL, OKT, TLO.
Négybetűsek: ÁDÁM, ANÓD, ANTE, ARÁD, MIKI.
Ötbetűsek: AKTOR, DÁMÁK, INTÉZ, KANNA, OKTÁV, REMEG.
Hatbetűs: ZOLIKA.
Hétbetűs: AMERIKA.
Kilencbetűsek: MÁRAMAROS, RIOGRANDE.
Tizenegy betűsek: MADAGASZKÁR, SZÉKELYKEVE.

Betűrejtvények

1

KAT
N

 2

V	AT
O	

 3

M	Ó
A	

 4

B
ZS

Skandináv rejtvény (13.)

Rejtvényünkben az április 1-jei tréfálkozás közismert felkiáltását, valamint az erre a napra jellemző viselkedés megnevezését rejtettük el

	GAZDASÁGI ÁG	ALBÁN FŐVÁROS LÁZADÓ RÉGISEN	NORMAN	KÉN...	... ÜTHETI A NYOMÁT	SZERÉMSÉGI HELYSÉG SEMMI	IDŐ ELŐTTI NORVÉGIA	◆
	UGYAN!		50					
	LEVEGŐ GÖRÖGÜL VÁROSREND. TUDOMÁNYÁG		KELET NORD	HULLA BÉSZÉD RÉSZÉ	VAGY ANGOLUL LIA EGYNEMŰI		JAPÁN	
				SZ			NÉVELŐ FÜGGŐZÁR	
BELGIUM	HÁZÓRZÓ	ADÓT FIZET	„N”	ÉNEK ASSZONY-NÉVKÉPZŐ		49 RÉGEN PERZSIA	ZAMBIA	
ZÉRÓ NŐI HANG-NEM	A FÖLD-KÉREGBEN LEVŐ ÜREG FÉL ÖTI!				AUSZTRIA MŰVÉSZET ANGOLUL	OLASZ-ORSZÁG Á. L. R.	NÉVELŐ VAJON Ő E	
	ROMBOL (ÉK. H.) MAJDNEM UFO		ÉSZAK ADA ELEJE	MÉLYEBBRE TESZ MAGAM				500
OXIGÉN	VÉKONY FÉMLEMEZ DÉL		KIS PATAK EGY		ELÉGEDETLENKEDIK CENT EGY RÉSZÉ			
◆			VILÁGHÁLÓ					◆

Az 10. szám skandináv rejtvényének megfejtése: SZÍNHÁZI VILÁGNAP, DEÁK FERENC

Játék a szavakkal

ÁCSOL, ÁGOTA, GARAT, ILLAT, LEVÉL,
RISKA, SZÓTAG, TITEL, VIRÁG

Rakd a szavakat olyan sorrendbe, hogy a kiemelt sorban a Jó Pajtás egyik rovatának címe alakuljon ki!

Kereszt- szavak

Ü	M	SZ
R	E	Á
Á	L	M
S	Z	Á
K	E	L
SZ	A	K
M	L	G
Á	E	É
S	G	P

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szavak alakuljanak ki!

S	Z	Á			I	T	Á	S
K	E	L		E		L	E	N
SZ	A	K	O			D	O	K

Anagramma

PÜFÖL
KÖRZŐ
VETÉS
TAKAR
UGRÁS
SÓDAR
RÉGEN
KÁROS
GOLAN

A kiemelt oszlopban egy húsvéti finomság nevének kell kialakulnia, ha a szavak betűit új sorrendbe rakod.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Összetett szavak

..... HÁT FORRÁS
..... DARÁZS SZÓRÓ
..... ERŐ ÉV
..... ISTÁLLÓ MÁSOLAT
..... UGRÁS TÖRÉS

Keress olyan szót, amely mind az öt szóval értelmes összetett szót alkot!

Betűcsere

B	É	K	A
F	Ó	K	A

Hogyan lesz a békából fóka? Minden sorban egy-egy betűt kell egy másik betűvel kicserélned.

Cikcakkban

1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					

Meghatározások: 1. A szerelmesek városa, 2. Antik darab, 3. Gyermekbetegség, 4. Hüvelyesek kártevője, 5. Üget, 6. A bikavidalok bajnoka, 7. Régi magyar tánc, 8. Újra leír.

A cikcakkba kerülő betűkből megtudhatod, hogy Kairó melyik afrikai állam fővárosa.

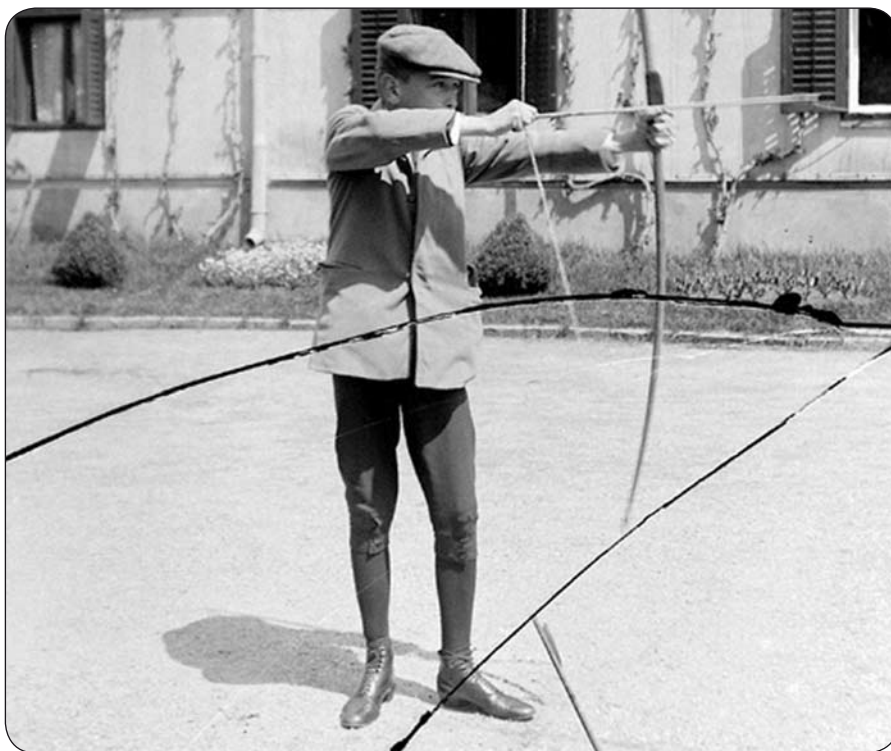
A legnagyobb magyar vadász és kiváló krónikás

Széchenyi Zsigmond (2. rész)

Ahhoz, hogy megismerjük valakinek az életútját, az elejétől kell kezdeni. A híres emberek életrajzírói az adott személyek gyerekkorával csak nagyvonalakban szoktak foglalkozni; hol született, melyik iskolákba járt, hol szerezte képesítését, hogyan kezdte pályafutását... és ezzel le is zárják ezt a fejezetet. Gróf Széchenyi Zsigmond gróf esetében azonban merőben más a helyzet. Ő ugyanis élete elejétől vadásznak készült, és egész életpályáját ennek a hivatásnak szentelte. Ezt nagy mértékben befolyásolta származása, családja anyagi helyzete, de kellő elhivatottság, a gyerekkor óta fokozatosan fejlesztett készsége nélkül sosem nyerte volna el a legnagyobb magyar vadász címet.

A történehez tartozik, hogy a kor szellemének megfelelően Széchenyi – amint megtanult írni, olvasni – részletes naplót vezetett. Napról napra lelkiismeretesen lejegyezte még az érdektelen eseményeket is, a vadászattal pedig behatóan foglalkozott. A sikerekre és a kudarcokra egyaránt kitért, vadászatainál bejegyezte az elejtett vad számán kívül azok ivarát és az elejtés körülményeit, valamint kitért az időjárására, a szélviszonyokra. Vannak országok, amelyekben a vadászoknak lövegjegyet kell készíteniük minden idényben, de csak kevesen akadnak, akik kitartanak a naplóvezetés mellett. Egy idő után a többség ráun, belefárad, és végül abbahagyja. Széchenyi kitartott a naplóírás mellett, szorgalmasan jegyezte élete eseményeit, amelyek szabályszerűen a vadászathoz kapcsolódtak. Ennek köszönhetően naplói nemcsak kordokumentumok, hanem sajtószerű vadásztankönyvnek számítanak.

Egzotikus tájakon szervezett vadászexpedíciói alatt külön naplókat vezetett, ezek alapján könyveket írt, amelyeknek köszönhetően azok

is átélhetik a múlt század eleji Afrika, Ázsia és Amerikai vadonjainak hangulatát, a veszélyes állatok vadászatának izgalmait, akik sohasem fogtak puskát a kezükben. A másik szerencsés körülmény Széchenyi gyerekkorának részletes megismerése terén, hogy házitartója, **Czakó Ferenc** szenvedélyes fényképész volt, és hagyatékában több mint 300 üvegnegatív maradt, amelyek dokumentálják az 1907 és 1914 közötti időszakot. Ezek a képek ma a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdonában vannak.

Naplóira támaszkodva Széchenyi kiadta az *Ahogy elkezdődött és az Ünnepnapok* című könyveket, amelyek önéletrajzi műveinek számítanak. Az *Ahogy elkezdődött* a gyerekkorral foglalkozik. Az író a rá jellemző, néha tréfás, olykor komoly, de részletekben mindvégig gazdag, tárgyilagos, mindenre odafigyelő stílusában írja le vadászneveltetésének első részét; a parittyától a golyópuskáig, valamint történeteit az első vérebtől az első szarvasig. A vadászönéletrajz első kötete az egy életre szóló szenvedély kialakulásának a története, bevezetés a férfikor igazi nagy vadászaiba. Széchenyi Zsigmond ezt a vállalkozást nehezebbnek érzi, mint az egzotikus tájak ismeretlen állatok bemutatását. Könyvének bevezetőjében erről a következőképp ír:

„A téma méretei megtorpantanak, fémjelzése bizonytalanná teszi kezemben a tollat. Ilyesfélét érezhet steril fátyla alatt a gumikesztyűs sebész, mikor legkedvesebb hozzátartozója fekszik előtte a műtőasztalon. Én is olyan ingadozva, olyan megilletődve nyúlok ehhez az íráshoz, mint valami féltett, törekeny portékához; nehogy elejtssem, nehogy megsértsem, nehogy

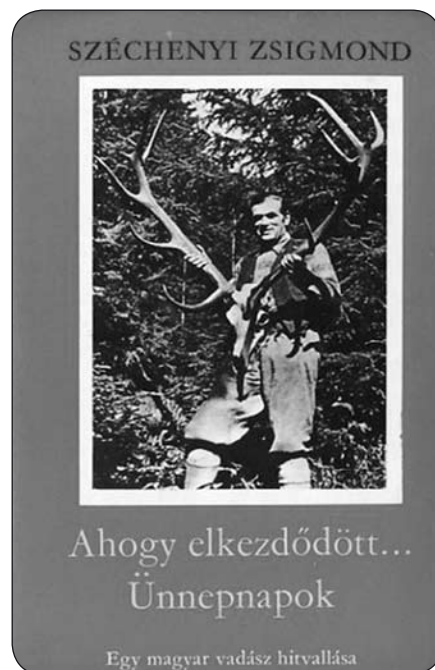
bántódása essék. Nehogy utóbb még az én erdőm, a magyar erdő csatlakozzék tollamban!”

Családjának, Czakó tanár úrnak és mindegyik elhivatottságának köszönhetően lett Széchenyi Zsigmond nemcsak a legnagyobb magyar vadász, hanem korának szavahihető krónikása is. Könyveinek köszönhetően váltak emberek százai vadásszá. De igazi vadász csak az lett, aki Széchenyihez hasonlóan szinte élete első napjától a hivatásának élt, aki belenevelkedett a vadászattal, és aki egész életét ennek szentelte.

Hadzsy János

Széchenyi Zsigmond és édesapja, Széchényi Viktor

A kivi név két dolgot is jelöl: egy gyümölcsöt és egy madarat. Eredetileg mindkettőt w-vel írták, de idővel a megszokás elmagyarárosította a nevüket. Kérdés azonban, hogy vajon van-e köze egyáltalán a két dolognak egymáshoz, és ha igen, akkor mi volna az.

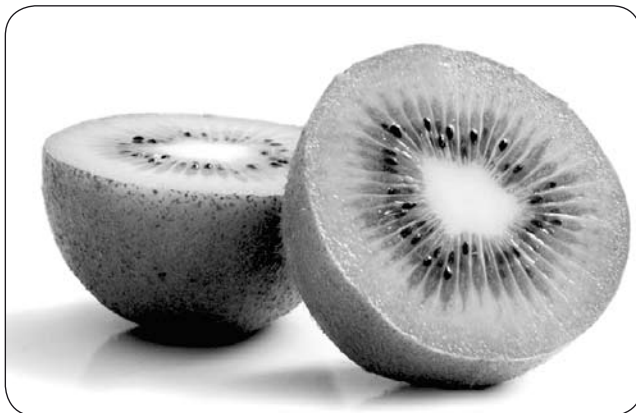
A kivi nevű gyümölcsöt nemesítéssel termesztették ki a kertészek. A belül élénkzöld, kívül barna növény héja olyan szőrös, hogy akár állatkának is nézhetnénk, ha az alakja nem hasonlítana a zárt és lekerekített tojására. Ám mivel erre hasonlít, akárcsak az egres, egy ideig kínai egres volt a neve. Eredeti termőhelye ugyanis Dél-Kína volt, ahol ma is a terület legjellemzőbb gyümölcsének számít. Ez az elnevezés viszont azoknak nem tetszett, akik Új-Zélandban kezdtek bele a gyümölcs termesztésébe. Az új-zélandi kereskedőknek találniuk kellett egy olyan nevet, amely jól hangzik és könnyen eladhatóvá teszi az árut. Megjelenhetett a szemük előtt nemzeti büszkeségük, a kivi nevű madár, amely, ha ránézünk, végül is ugyanolyan pici, barna, szőrös és tojásdad alakú.

Mi mindenre jó a kivi?

Amióta a világban megismerték a kivit, mindenütt az egyik legegészségesebb gyümölcsnek tartják. Főként azért, mert sokféle vitamint tartalmaz. Emellett az ember számára szintén nélkülözhetetlen kalciumhoz, vashoz, magnéziumhoz, foszforhoz és káliumhoz is hozzájuthatunk a gyümölcsből. Mindezek mellett a kivi élénk, élettel teli színe, a zöld hús és a fekete magok kontrasztja a szemet is elkápráztatja.

ZSIBONGÓ

A kivi és a kivi

Honnan jöttek a gyümölcs keresztszülei?

A kivigyümölcs névadó szülője, a kivimadár nemzeti jelkép a hazájában, Új-Zélandon. A kivik a szomszédos Ausztráliából repültek át, mint akkor még szárnyakkal rendelkező madarak. Új helyükön azonban egyre kevésbé volt szükségük a szárnyukra, ezért az fokozatosan elcsökevényesedett, majd el is tűnt a testükről.

A kivi madár voltát ma a tojásrakás és a csőre jelzi. Érdekes, hogy mindkét jellegzetességét a „különösen nagy” jelzővel tudjuk leírni: a tojások mérete eléri a madárka testének egynegyedét, a csőre pedig szinte groteszk mértékben hosszú.

A röpképtelen kivik példányai kifejlett állapotban 1–4 kilót nyomnak, magasságuk pedig 35–65 cm. A tojók nagyobbak, mint a hímek. Kültakarójuk csöppet sem emlékeztet a madarak tollazatára, inkább az emlősök szőrzetéhez hasonlít. Nappal kevésbé találkozhatunk velük: ezt az időszakot az üregük mélyén töltik. Éjjel viszont bókászhatnak az erdők és a bozotos területek mélyén. Lárvaikat, rovarokat, puhatestűeket kaparnak ki a földből, azokkal táplálkoznak.

Húsvétra készülünk

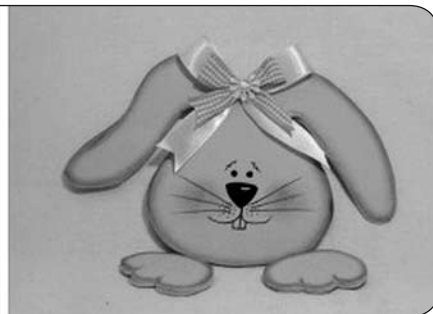
Nyuszis tojástartó

Ha még nem tudod, mivel díszítenéd a szobádat az ünnepi alkalomra, íme egy tipp a dekorációhoz. Próbáld meg elkészíteni ezt a kedves húsvéti kosárkát! Tökéletes és praktikus lesz az asztalra, hiszen tele lehet rakni édességekkel vagy a tojással, de ajándéknak is kiváló.

A következőket kell beszerezned hozzá: egy léggömb; egy közepes méretű váza; fonál; ragasztó; víz; ecset; kék karton;

olló; kék szalag; színes ceruza; zöld krepp papír.

Elkészítés: Fújd fel a léggömböt akkorára, hogy beleférjen a vázába, majd erősítsd rá! A léggömb felületét a fonállal összevissza tekerd körbe, majd az ecset segítségével kend át vízzel hígított ragasztóval, és várd meg, hogy megszáradjon! Ezután engedd ki a levegőt a léggömbből, és máris készen van a kosárka. A nyuszi fejét és man-

csait kék színű papírra rajzold rá és vágd ki! A kosárkát is és a nyuszifejét is díszítheted kék szalaggal. Végül a fejecskét erősítsd rá kívülről a kosárkára, a mancsokat pedig belülről! Zöld krepp papírból készíts füvet is alá!

Jó szórakozást!

Jó játék

Pistike törhetetlen mozdonyt kapott karácsonyra. Az apja másnap kíváncsian kérdi a feleségét:

- Sikerült a fiúnak összetörnie a mozdonyt?
- Nem.
- Látod, milyen jó ötlet volt ez a játék!
- Látom, de azért elmondom, hogy a mozdonyal összetörte az összes többi játékát...

Pech

A skót megkéri egy lány kezét, és miután a hajdon igent mond, megveszi a gyűrűket. A menyasszonyjelölt fel akarja próbálni a magáét, de szűk neki.

- Édesem! Ez a gyűrű szűk, nem megy fel az ujjamra – jelenti ki.
- Na tessék! – mérgeledik a skót. – Most más menyasszony után nézhetek...

Három tojás

Három tojás megy a sivatagban. Az első azt mondja:

- Elöttem van a sivatag, hátam mögött két tojás.

A középső azt mondja:

- Elöttem van egy tojás, a hátam mögött meg egy másik tojás.

Az utolsó pedig ezt mondja:

- Elöttem van két tojás, hátam mögött pedig három tojás.

Miért? Mert áttükröződött. És így lett tükörttojás.

Információ

Egy néni ke sétál a vasútállomáson. Szembejön vele a kalauz.

- Mondja, ez a vonat minden állomáson és megállóhelyen megáll? – kérdezi a néni.

Mire a kalauz:

- Miért, maga minden állomáson és megállóhelyen le akar szállni?

A gyógymód

Egy férfi elmegy az orvoshoz, mert megdagadt a lába. A doktor megvizsgálja, majd a kezébe ad egy nagy szem tablettát.

- Várjon egy kicsit, hozok vizet – mondja a doki, és kimegy a szobából.

A beteg nagyon türelmetlen, hamar megunja a várakozást. Odasántikál az ivócsaphoz, és gyorsan beveszi a tablettát. Ezután visszatér az orvos egy vödör vízzel.

- Na, most feloldjuk a tablettát, aztán ebben áztassa a lábát harminc percre!

Finoman szólva...

- Amikor visszajövök, szeretném, ha magam lenne az egyetlen dolog, ami eltűnt a szobámból.

Ötlet

A férjet padlósúrolás közben találja a barátja.

- Hát, megmondom őszintén, nekem ilyesmi eszembe sem jutna – mondja elismerően.
- Nekem sem – válaszolja a férj. – A feleségem találta ki!

Példa

- Az absztraktum olyan dolog, amit el tudtok képzelni, de nem érinthettek meg – magyarázza a tanár a diákoknak a filozófiaóráján.

- Tud valaki ilyet mondani?
- Persze – feleli valaki a hátsó padsorból.
- Az apám autója.

Felvilágosítva

- Mama, engem a gólya hozott?
- Igen, Pistike.
- A papát is ő hozta?
- Persze, kisfiam.
- És a nagypapát?
- Őt is!
- Nem értem, ebben a családban senki sem született normálisan?

Ki kezdte?

- Téged sosem látogat meg a barátod itt a kórházban?

- Nem teheti, ő is kórházban fekszik.
- Hiszen ez rettenetes!
- Igen, de ő kezdte!

A nézőtéren

A mozi jegyszedője egy erősen ittas férfit fedez fel, aki a földszinti sorok között fetreng a földön. Odalép hozzá, és a jegyét kéri:

- Uram, az ön jegye az erkélyre szól – állapítja meg.
- Mit gondol, honnan estem ide?!

Vendégszeretet

- Hová rohansz, Jóska?
- Vendégek vannak nálunk.
- És ezért sietsz haza?
- Haza? Nem látod, hogy otthonról jövök?

Előrelátás

- Mondd, Béla miért festetted a kocsid bal oldalát pirosra, a jobb oldalát pedig sárgára?
- Azért, hogy ha balesetet okozok, a szemtanúk ellentmondásba keveredjenek.

Szimuláns

Káposztáné nagyon betegen fekszik otthon, egyfolytában jajgat és nyög. A papucsférj orvost hívat. A doki alaposan megvizsgálja az asszonyt, majd félrehívja Káposztát, és azt mondja neki:

- Uram, az ön feleségének semmi baja. Egyszerűen csak szimulál.

Mire a férj rémülten így szól:

- Jó, de ki mondja ezt meg neki?

Szerencse fia

- Én minden húzáson nyerek.
- Melyik lottón játszik?
- Egyiken sem. Fogorvos vagyok.

Tapogatózás

A nagyon rosszul menő színház pénztárához este, az előadás kezdete előtt odamegy egy férfi, és megkérdezi:

- Van ma estére két jegy az első sorba?
- Igen, persze – feleli a pénztárosnő.
- Akkor nem kérek, mert ez nem lehet valami jó darab!

Homok

Két jegesmedve eltéved a sivatagban. Azt mondja az egyik:

- Milyen hideg lehetett itt!
- Miért? – kérdi a másik.
- Nézd már, mennyi homokot szórtak le, hogy ne csússzon az út!

Meleg fogadtatás

- Akárhová megy is a férjem, mindenütt kifejezetten meleg fogadtatásban van része – meséli Kovácsné a barátnőjének.

- És ez nem zavar téged?
- Akár zavar, akár nem, el kell viselnem. A férjem ugyanis tűzoltó.

Takarékos apa

Újévkor a skóttól megkérdezi a felesége: - Johnny, kívántál már boldog új évet az édesapádnak?

- Nem – feleli a skót –, és egyelőre nem is áll szándékomban.
- Miért?
- Mert az én apám annyira takarékos ember, hogy még a múlt évi jókívánságomat sem használta el teljesen.

Izlés

- Az én izlésem és a férjemé teljesen azonos.
- Létezik ilyen?
- De még mennyire! Igaz, öt év tel el, mire a férjem megszokta.

Hozomány

- Mondja, fiatalember, mennyi pénze van, hogy el akarja venni a lányomat?
- Egymillió dinár.
- Érdekes, én is éppen ennyi hozományt adok neki.
- Na, én azzal együtt gondoltam.

Legyek

- Jean, látja azokat a legyeket a falon?
- Látom, uram.
- Akkor menjen oda hozzájuk, és közölje, hogy hess!

Tetoválás

Egy ember napozik a strandon. A hátán a következő tetovált szöveg: „Ne szóljanak ennek az embernek, hogy mi van a hátára tetoválva, mert ő azt hiszi, hogy egy hajó!”

Felfedező

- Lajoska, kérlek, mutasd meg a térképen Amerikát! – mondja a tanárnő földrajzórán.
- Tessék, itt van! – bökk rá a gyerek a föld-részre.
- Nagyszerű. No, osztály, azt tudjátok, ki fedezte fel Amerikát?
Mire mindenki egyszerre zúgja:
- Lajoska.

Kapukulcs

A részeg öregúr a háza előtti lámpaoszlopba próbálja bedugni a kapukulcsot. Meglátja a rendőr, és megkérdi:

- Miért nem a kapu zárjába rakja azt a kulcsot, bácsi?
- Mert ott sötét van, és nem látok.

Gyors javulás

- Majd meglátja, hogy a műtét után milyen gyorsan talpra állítom – mondja a sebész a betegnek. - Már az első nap fölkel, és öt perccel sétál. A másodikon már húszat, harmadnap pedig akár egy órát is.

- Örülök, főorvos úr. De, remélem, azt megengedi, hogy a műtét alatt feküdjek.

Orvosi ajánlat

- Doktor úr, nagyon hullik a hajam. Mit tud ajánlani, hogy megmaradjon?
- A papírdobozhoz mit szólna?

Megrekedt rekesz

A részeg fickó igyekszik felkapaszkodni ott-hon a ház lépcsőjén. A felesége felriad a zajra, és lekiált neki a hálószobából:

- Mi az ördögöt csinálsz ilyenkor? Akkora lármát csapsz, hogy felkelnek a szomszédok!
- Csak egy rekesz sört akarok felvinni a lépcsőn! – feleli a férj.
- Ugyan már, hagyd a csodába! Majd holnap reggel felhozod.
- Nem lehet.
- Miért nem?
- Mert már megittam.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Kivételesen egy kortársatok rajzát használjuk fel kérdésnek. A szabadkai Hoki Brigitta, az EmArt Műhely növendéke kivételesen dinamikus, vidám és részletgazdag rajzát akár a címlapon is közzétehetjük volna, de a műszaki feltételek mást diktáltak. Talán ilyen módon ráirányítjuk figyelmeteket erre a szép munkára, alaposan megfigyelitek, mi a jó és mi a kevésbé sikeres a munkán. Csúppán ezt a kérdést kell megválaszolni: Milyen sportágot ábrázol Brigitta? **A helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. Jelentkezéseket április 3-áig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címen. A beküldők figyelmét felhívjuk, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!**

evezőjének csak az egyik végén van lapát, a másik végén pedig markoló, amelyet a versenyzők a víz elleni küzdelmükben igen erősen szorongatnak, míg az evező másik végét, a lapátot a vízbe merítik, és húznak egy nagyot rajta.

A helyes választ beküldők közül a szerencse az óbcesei **Oroszlámos Ákosra**, a Samu Mihály iskola negyedik osztályos tanulója mosolygott. Gratulálunk! Jutalmát április elején postázzuk.

Játékunk pedig folytatódik.

Ide kilencedik számunkban egy evező fiút láttatok, a kérdés az volt, vajon kajakozik vagy kenuzik. Aki ért a sportághoz, gyorsan rájöhett, hogy kajakozik, mivel evezője mindkét végén lapát/toll van, tehát váltakozva bal, majd jobb oldalt „hasít” a vízbe. Ugyanakkor a kenusok

Azok a szorgos méhek!

A szabadkai gyerekek szépen szerepeltek a magyarországi Palóctáj Méhész és Környezetvédő Egyesület és az ipolyszakallosi (Szlovákia) Ipolyvölgye Méhész-szervezet Mézescsopor címmel meghirdetett rajzpályázatán. A J. J. Zmaj iskolából Ubori Petra, Szabó Alex, Ivankov Lilla, Márton Benedek, Gábrity Tímea, Csonka Dávid és Kujundzity Tifani (az 1. c osztályból) díjazott, az EmArt Műhelyből pedig Jurcsák Nikolett, Kőteles Éva és Uglík Auróra. Az oklevél mellé gazdag ajándécsomagot is kaptak.

Az 1. c díjazottjai, csupán Tifani hiányzik

A szerelem molekulái

Apalicsi Miroslav Antić iskola nyugalmazott kémia tanárnője különleges kémiaórát tartott A szerelem molekulái címmel. Előadását érdeklődéssel hallgatták az iskola napját jegyző diákok, de különben is Hajnal Zsuzsanna tanárnőt bármikor szívesen meghallgatják.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tiffnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com